

SAKARYA OCAK / ŞUBAT / MART
YIL: 2011 / SAYI: 39
TİCARET BORSASI
SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

BREZİLYA ARJANTİN İŞ GELİŞTİRME ZİYARETİ

Brezilya & Arjantin
İş Geliştirme Ziyareti

Topraksız Tarım

Kuruyemişler ve
Faydaları

Kısaca
Şap Hastalığı

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Fikri KOÇ
e-mail: sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
Yiğit Ateş

Yayın Kurulu

Adem SARI
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.
Ahmet ERKAN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Yayına Hazırlayan

Zümrün CEBEÇİ
Personel ve İdari İşler Şefi

Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

Başkandan
S.T.B.
Yönetim Kurulu Başkanı
Fikri KOÇ

**Uluslararası Tarım,
Hayvancılık Sektörü ve
STB**
S.T.B. Meclis Başkanı
Ahmet GÜZ

**Brezilya & Arjantin
İş Geliştirme Ziyareti**

Topraksız Tarım

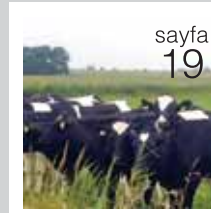
**Kuruyemişler ve
Faydaları**

**Kuruyemiş Sektörü
İyiye Gidiyor**
TÜKSİAD
Yönetim Kurulu Başkanı
Hasan Hüseyin Karapınar

**Malatya Pazarı
Kuruyemiş ve
Kuru Meyvecilik Sanayi A.Ş**
Yönetim Kurulu Üyesi
Murat PALANCI

Kısaca Şap Hastalığı

**Borsamızdan
Haberler**

**Gölü, Longozu,
Masmavi denizlikle
Sıcacık İlçe
Kaynarca**

Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindirki, ziraatle kalkınmaya büyük önem vermeliyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erişmeyi kolaylaştıracaktır. Fakat bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etüdlere dayalı bir ziraat siyaseti tespit etmek ve onun içinde her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tatbik edeceği bir ziraat rejimi kurmak lazımdır.

Mustafa Kemal Atatürk

Başkandan

STB Yönetim Kurulu Başkanı **Fikri KOÇ**

Dünyada siyasi sınırların yeniden yapılanması yeni tüketici pazarlarının açılması, ticari blokların kurulması, ticaret anlaşmaları ve Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kuruluşu, ihracat için yeni fırsatlar yaratmıştır. Daha ucuz, daha hızlı ve kaliteli üretim yapabilen rekabetçi üreticilerin ortaya çıkmasını sağlayan teknolojiye dünya genelinde ulaşılabilir olması dünya ekonomisini etkilemiş, günümüzde ekonomi küreselleşmiştir. Daha önceleri az gelişmiş ülkeler grubunda olan ülkeler, dünyada haberleşme sistemleri ağının genişlemesi, televizyon, basılı yayın ve elektronik ortam vasıtasıyla bilgiye ulaşılabilme alanlarında yaşanan patlama sayesinde, gelişmiş ekonomilere ciddi birer rakip haline gelmişlerdir.

Küresel ticarete önemli bir aktör olarak rekabete katılmak her geçen gün daha zorunlu hale gelmektedir. Artık sadece yurtiçine yönelik üretim ve satış tek başına yeterli değildir.

Eğer firma iç pazarda iyi bir performans gösteriyorsa, yabancı pazarlara girmesi muhtemelen karlılığı artıracaktır. Dış pazarlara açılarak rakiplerinin dış pazarlarda pay almak için neler yaptıklarını ve pazarlama stratejilerini öğrenecekler, buda firmanın pazarlama gücünü artıracak ve iç pazardaki müşterilere olan bağımlılığını azaltacaklardır. Dünya pazarlarına açılarak, iç piyasadaki genel ve mevsimsel dalgalanmalardan ve değişen tüketici taleplerinin yarattığı baskıdan kurtulacaklar, ihracat yaparak, kapasite kullanım oranı ve üretim vardiyelerinin süresi artıracaklardır. Böylece firmalarımız yeni teknolojilerden yarar sağlarken,

ülkemizde ticaret dengesinin iyileşmesinden fayda sağlayacaktır. Mal ve hizmet ihracatı, yeni iş olanakları yaratacak, işsizliği azaltacaktır.

Sakarya Ticaret Borsası olarak üyelerimizin uluslararası ticaret faaliyetlerine aktif katılımlarını sağlamak ve küresel ticaret hakkında bilgi sahibi olmaları amacıyla düzenlemiş olduğumuz Arjantin – Brezilya Ticareti geliştirme ziyareti sırasında edinmiş olduğum izlenimlerde ; iki ülkenin de ülkemizle benzer ekonomik yapıda olmalarına rağmen coğrafi uzaklık bu ülkelere yönelik ihracatımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak tüm bu olumsuz koşullara rağmen Brezilya ve Arjantin Ticaret ve Sanayi Odaları, Türkiye Ticaret Ateşeliklerin de, yaptığımız görüşmeler de alternatif pazar arayışında olan ihracatçılarımız için değerlendirilmesi gereken önemli bir pazar olduğunu düşünmekteyim. Dünyanın tarım ve hayvancılık yapan önemli ülkeleri arasında yer alan ve ihracatında yüksek bir tarımsal ürün payına sahip olan bu iki ülkede bu alanda işbirliği olanakları mevcuttur. Brezilya ile ülkemiz arasında kurulacak yakın ekonomik işbirliği, Brezilya ile birlikte Arjantin, Paraguay, Uruguay ve Venezüella'nın üye oldukları MERCOSUR ile ortaya çıkacak geniş pazardan Türk firmalarının daha çok yararlanmasına yol açacaktır.

“Küreselleşen dünyada bölgemiz kobilerinin küresel ticarete söz sahibi olmaları dileklerimle.”

STB Meclis Başkanı **Ahmet GÜZ**

Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Sektörü ve SAKARYA TİCARET BORSASI

Sakarya Ticaret Borsası olarak hazırlamış olduğumuz stratejik planda belirttiğimiz gibi yatırımlarla ilimize , bölgemize ve ülkemize hizmet ederek tarım ve hayvancılık sektöründe lokomotif olma çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Tarım ve hayvancılık sektörüne yapılacak yatırımların ne kadar zor olduğunu borsamızdaki ve dünyadaki örnekleri ile kıyaslayarak gerekli analizlerde yaparak ve iyi örnek teşkil edecek kurum ve kuruluşlarla istişarelerde bulunarak doğru yatırımı zamanında yapmanın gerekliliğinin de farkında olduğumuzu belirtmek isterim.

Arjantin'in tahıl ürünleri ve hayvancılık sektörü için ne kadar önemli bir ülke olduğunu gerek yazılı gerekse görsel medya'dan takip ediyoruz. Bizde Sakarya Ticaret Borsası olarak meslek gruplarımız arasında iki önemli ürün olan tahıl ürünleri ve canlı hayvan sektörü için bu ülkede resmi kurumlar ile temaslarda bulduk. Mercado Careles adı verilen dünyanın en büyük tahıl borsalarından birini ziyaret ettik. Bununla birlikte Mercado de Liniers isimli 40.000 baş hayvan kapasiteli canlı hayvan pazarına ziyarette bulduk. Bu ziyaret bizim için çok önemliydi, çünkü 2011 yılı sonu itibariyle AB standartlarını almış bir hayvan pazarını üreticilerimizin hizmetine sunmak istiyoruz. Bu yüzden dünyadaki en önemli hayvan Pazar park yerlerinden bir olan Mercado hayvan Pazar park yeri bize önemli katkılar sağlayacaktır.

Yaptığımız görüşmeler neticesinde bu önemli pazarın Yönetim kurulu başkanı Sayın Dr. Roberto J Arancedo temmuz ayında ilimizi ziyaret ederek hem borsamızın hayvan Pazar ve park yerini ziyaret edecek hemde projemize neleri dahil etmemizin gerekli olduğunun da bilgilerini verecek.

İthalat yapan firmalarımız içinde yaptığımız temaslardan en önemlisi Arjantin Angus Birliği ile yaptığımız görüşmelerde Arjantin' deki hayvancılık sektörü ile ilgili detaylı bilgi aldık. Türk firmalarının Arjantin 'in canlı hayvan ihracatı yapmadığı yalnızca karkas et ihracatı gerçekleştirdiği için kendilerine ilgi göstermediğini

örgendik. Onlar dünyadaki en büyük 5. Hayvan üreticisi olarak ülkemizdeki firmalarla da çalışmak istiyorlar.

Biz Sakarya Ticaret Borsası olarak ekonominin gelişmesinin üretime bağlı olduğuna inanan üretim maliyetlerinin düşmesinin hayvancılık sektörü için en büyük kazanç olduğu felsefesiyle çalışmalarını sürdüren bir kurum olarak ithalatın uzun vadede çözüm olmayacağına inanıyoruz. Fakat edindiğimiz tecrübelerden üyelerimizi bilgilendirmek , tecrübelerimizi paylaşmak asıl görevlerimiz arasında bu sebeple karkas et ithalatı ile ilgili olarak Arjantin ile çalışmak isteyen firmalarımıza yardımda bulunacağımızı da belirtmek isterim.

Gezimizin Brezilya ayağındaki en önemli bölüm Rio De Jonerio Ticaret ve Sanayi Odası ile yaptığımız toplantı idi.Bu toplantının temel konusu iki ülke arasındaki ziyaretin gelişimi için yapılması gerekenlerdi. Tahıl ürünleri, kakao ve canlı hayvan konusunda dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olan Brezilya da bulunan bu odayı TOBB bünyesinde ziyaret eden ilk borsa olmamız bizim için önem arz ediyor.

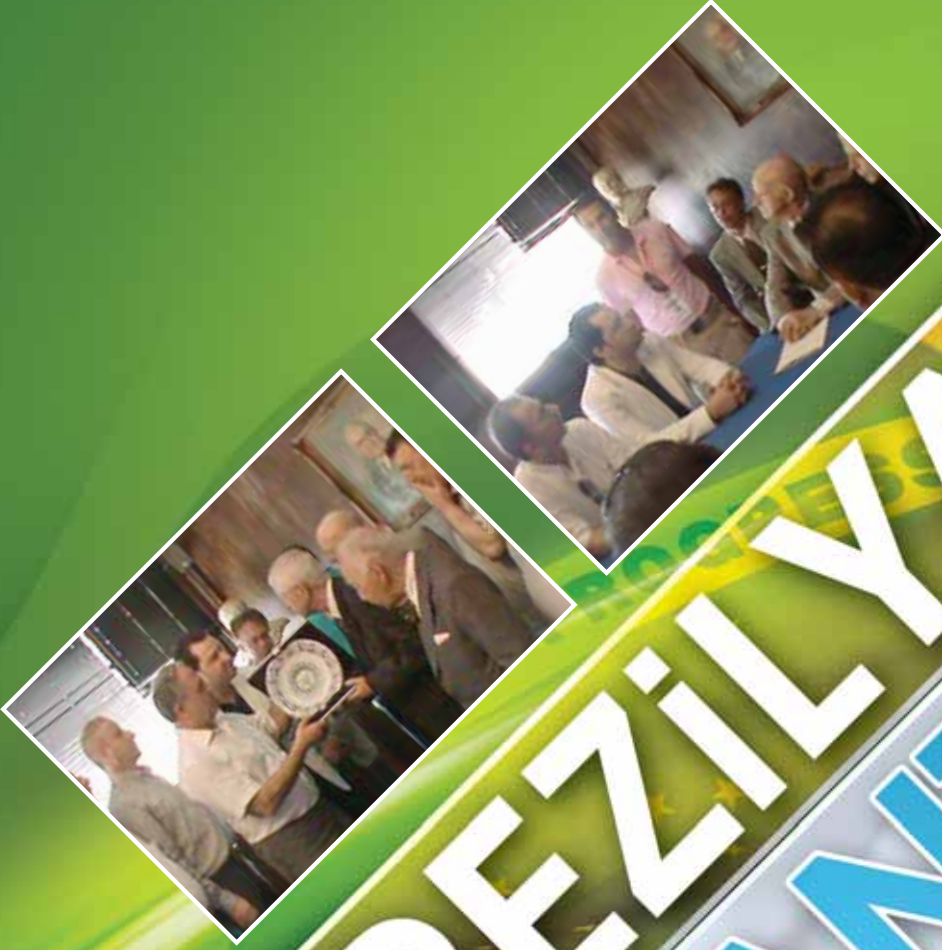
Buenos Aires Ticaret Müsteşarımız Sayın Ali Atilla Bey'e ve Sau Paulo Ticaret Müsteşarımız Sayın Ramazan Kaya bey'e de özellikle teşekkür etmek istiyorum. Çünkü bu ülke lerde ticari faaliyetimizi geliştirebileceğimiz bir çok kurum ve kuruluş ve aynı zamanda kişilerle irtibat kurabileceğimiz tüm bilgileri bize temin ettiler. Aynı zamanda bu firmaların bir kısmı ile şahsi görüşmelerde bulunarak bizlere kolaylık sağladılar.

Değerli üyelerimiz özellikle son yıllarda yaptığı çalışmalar ile tarım ve hayvancılık sektöründe öncü konuma kavuşan borsamız ürettiği projeler ile yurtdışındaki partnerleri ile yaptığı ortak çalışmalar ile birlikte ciddi bir ivme kazanmış durumda siz değerli üyelerimizin ize verdiği destek ile birlikte kurumumuzun uluslararası platformda tanınırlılığını arttırmak temel hedefimiz.

Bir sonraki sayıda tekrar buluşmak üzere.

BREZİLYA ARJANTİN

STB. BREZİLYA & ARJANTİN İŞ GELİŞTİRME ZİYARETİ

Sakarya Ticaret Borsası olarak Brezilya ve Arjantine yaptığımız iş geliştirme ziyaretlerimizin ana temasını kurumumuzun ve üyelerimizin gelişmesini sağlayacak borsamız ve benzeri kurum ve kuruluşlarla resmi temaslara oluşturmaktadır.

Bu nedenle STB Genel Sekreteri Yiğit Ateş tarafından TC Dışişleri Bakanlığı ve çatı kurumumuz TOBB ile yapılan görüşmeler neticesinde 1 haftalık ziyaret programlanarak Arjantin Tahıl Borsası, Sao Paulo, Buenos Aires Ticaret Ataşeliği, Arjantin Angus ve Et Üreticileri Birliği, Mercado Canlı Hayvan Pazar Park yeri yetkilileri ile birlikte, firmalar bazında da görüşmeler yapılarak ortak proje çalışmalarının yapılması hususunda önemli adımlar atılmıştır.

Sao Paulo Ticaret Müşaviri Ramazan Kaya ve Buenos Aires Ticaret Müşaviri Ali Atilla ile üyelerimizin uluslararası ticaret faaliyetlerine aktif katılımı hususunda gerek ihracat gerekse ithalata yönelik iş ortaklığı sağlamaları hususunda detaylı bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Ziyarete ayrıca tarımsal ve hayvansal ürünlere duyulan ihtiyaçlar analiz edilerek gerekli bilgi ve dokümanlar sağlanmıştır.

STB'nin Stratejik hedefleri olarak belirlenen ürün borsacılığı ve lisanslı depoculuğa geçiş için hazırladığımız proje ve yatırımlarımızı yönlendirmesi için BOLSA DE CERALEs (Buenos Aires Tahıl Borsası) Ekonomi Şefi Ramiro Costa ve Genel Sekreter Mariano Masso ile görüşmeler yapılmıştır. Dünyadaki en başarılı ürün borsasının yetkilileri deneyim ve bilgi birikimlerini proje aşamasında ilimize gelerek paylaşacaklarını ifade etmişlerdir.

Ziyaretimizin bir diğer önemli kısmını dünyanın en büyük hayvan pazar park yeri olarak bilinen MERCADO DE LİNIERS oluşturmuştur. 40.000 büyükbaş hayvan kapasiteli bu pazar ve park yerinde yapılan incelemeler neticesinde ilimiz Alancuma mevkiinde faaliyette bulunan hayvan pazar ve park yerinin standartlarının geliştirilmesi hususunda önemli bir merkez hayvan pazarını yakından görme fırsatı bulunmuştur. Hayvan pazar ve park yerinin Başkanı Dr. Roberto J. Arancedo' ylahayvan hastalıklarıyla ortak mücadele, hayvan hareketlerinin kontrolü, denetimi, hayvan alım-satımlarının daha modern bir sistemde gerçekleştirebilmesi adına istişarelerde bulunulmuştur. Sayın Arancedo Temmuz ayında borsamıza gerçekleştireceği ziyaret ile canlı hayvan pazarında yapılması gerekenler noktasında bazı incelemelerde bulunacaktır.

Arjantin Angus Birliği Başkanı Marcos Paul Firpo ve beraberindeki heyet ile yaptığımız görüşmenin ana noktasını ise ülkemizdeki canlı hayvan ithalatı oluşturmuştur. Sayın Firpo kesik et ihracatı yapılması noktasında Türk firmaları ile çalışabileceklerini ifade ederek bu konuda ülkemizden gelen taleplerde her türlü yardımı gösterebileceklerini ifade etmişlerdir.

Rio Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Marco Aurelio De Andrade ile yaptığımız görüşmelerde ise kakao, buğday, şeker kamışı, arpa gibi ürünlerde ortak çalışmalarda bulunabileceklerini ifade ederek Türkiye'den kendilerini ziyaret eden ilk borsa olmamız nedeniyle memnuniyetlerini dile getirmişlerdir.

TOPRAKSIZ TARIM

İçerisinde toprak bulunmayan her türlü yetiştirme ortamında bitki yetiştirilmesine genel anlamda topraksız tarım adı verilir. Bu yetiştirme tekniğinde bitki yetiştirme ortamı olarak yalnızca besin çözeltileri kullanıldığı gibi çeşitli organik ve inorganik katı materyallerden de yararlanır.

Bir başka tanımla organik tarım; bitkilerin durgun, akan besin solüsyonu veya besin maddelerince zenginleştirilmiş katı yetiştirme ortamları içerisinde yetiştirilmesidir.

Ülkemizde topraksız kültür araştırma aşamasındadır. Ege, Erzurum, Çukurova, Uludağ, Ankara ve Namık Kemal Üniversitelerinin Ziraat Fakülteleri bu konuda çalışmaktadır. Ayrıca Ege Tarımsal Araştırma, Seracılık ve Narenciye Araştırma Enstitüleri de bu konuda çalışmaktadır.

Topraksız tarım konusuna ilgi duyan araştırma kurumu ve araştırmacı sayısı her geçen gün artmaktadır. Seracılığın yoğun olarak yapıldığı yerlerde, topraktan kaynaklanan sorunların giderek artması ve topraksız yöntemin çözüm olacağı düşüncesi, topraksız tarımı cazip hale getirmektedir.

Araştırmalar, topraksız ortamda yetiştirilen domates meyvelerinin en az toprakta yetiştirilenler kadar kaliteli olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak artan şehirleşme ve turizm, tarım topraklarının amaç dışı kullanımına, erozyon ve çoraklaşmaya neden olmaktadır. Bu sistemin yerleştirilip yaygınlaştırılması ile tarıma elverişli olmayan taşlık, kayalık, tuzlu ve çorak alanlar ile taban suyu yüksek olan bölgelerde de başarılı seracılık yapılabilecektir. Topraksız kültür kullanılarak değişik ürünler yetiştirilebilir. Bununla birlikte Pazar değeri yüksek bitkilerin seçilmesinde fayda vardır. Topraksız tarımda üretimi yapılan bitkiler aşağıdaki verilmiştir.

Sebzeler: Domates, patlıcan, yeşil fasulye, pancar, biber, lahanaya, karnabahar, dolma biber, hiyar, kavun, turp, marul, baş salata. **Yem bitkileri:** Sorgum, alfalfa, arpa, bermuda çimi, halı çimi. **Tahıllar:** Pirinç, mısır **Baharat bitkileri:** Maydanoz, nane, tatlı fesleğen **Meyveli sebzeler:** Çilek **Süs bitkileri:** Anthurium, gül, karanfil, orkide, krizantem **Tıbbi bitkiler:** Aleo vera.

Topraksız tarımın nedenleri!

Toprak kaybı: Hızlı nüfus artışından ve bu nüfusun besin ihtiyacını karşılaması için tarım yapılacak toprakların yetersiz kalma durumu vardır. Normal tarım topraklarının bulunmadığı, çöllerin hâkim olduğu ülkelerde ve ülkemizde Akdeniz sahillerindeki meyillik taşılı arazilerde teraslama yaparak taşıma toprakla tarım yapılmaya çalışılan yerler vardır. Erozyon, çoraklaşma ve tarım topraklarının yerleşim ve turizm alanlarına ayrılan alanlarda yapılması toprak kaybını daha da artırmaktadır.

Toprak yorgunluğu: Seralarda aynı ürünün arka arkaya uzun yıllar yetiştirilmesinden dolayı toprak yorgunluğuna neden olmaktadır. Bu da toprak verimliliğini düşürmektedir. Toprak yorgunluğuna çözüm uygulamaktır.

Hastalık, zararlı ve yabancı ot sorunu: Yoğun tarımın yapıldığı ve sürekli aynı ürünün yetiştirildiği yerlerde bağışıklık kazanan hastalık, zararlı ve yabancı otlar büyük sorun olmaktadır. Modern tarımda ilaçlı mücadele yapılarak sorun ortadan kaldırılmaya çalışılsa da tam bir kontrol sağlanamamaktadır. Sağlığa zararlı ilaç kullanımı özellikle dışa ürün satımında sorunlara neden olmaktadır.

Aşırı gübre ve su tüketimi: Topraklı tarım yapılan alanlarda ve özellikle seralarda bitkilerden daha çok verim ve kalite elde etmek için aşırı gübre kullanılmaktadır. Bu durum ileride gübre açığına ve çevrede kirletici etkilerinin olabileceği kuşkuvarını doğurmaktadır. Topraklı tarım yapılan alanlarda, verilen suyun bitkilerce kullanılan miktarını saptamakta güçlükler çekilmektedir. Suyun toprağın derinliklerine sızması, toprak ve bitkiden buharlaşma ile kaybolması sonucu bitkileri sulamak için kullanılan su tüketimi topraksız tarımda kullanılanın 4-5 katı olabilmektedir.

Enerji ve iş gücü tasarrufu: Topraklı tarımdaki tüm kültürel uygulamalar için iş gücü gereklidir. Toprağın işlenmesi, ekim dikime hazırlanması, çapalanması, sulamaya elverişli hale getirilmesi, sterilizasyonu, bitkilerin gübrenmesi, yabancı ot kontrolü gibi işlemler nedeniyle iş gücü gereksinimi oldukça fazladır. Başta

traktör ve bağlantı ekipmanlar olmak üzere birçok alet ve ekipmanın çalıştırılması için bir hayli enerjiye gereksinim bulunmaktadır.

Topraksız tarım, farklı ülkelerde ve farklı araştırmacılara göre değişik şekillerde sınıflandırılmaktadır; ancak topraksız tarımı, genelde su kültürü ve katı ortam kültürü olmak üzere iki grupta incelemek mümkündür:

TOPRAKSIZ TARIMIN FAYDALARI

Toprağı uygun olmayan yerlerde tarımsal üretim olanağı: Topraksız tarım toprağa bağlı kalmadan yapılabilen bir üretim yöntemi olduğu için uygun olmayan alanlarda da tarım yapılabilir.

Erkencilik, verim ve kalite artışı: Dengeli bir beslenme ve bakım olanakları sağladığı için bitkiler erkenden ve daha fazla verime yatar. Bitkilere istenilen besin elementi gerekli miktarlarda verildiği için erkenci ve kaliteli ürün alma olanağı vardır.

Bitkilerin kontrollü beslenmesi: Bitkilere verilecek besinleri seçmek ve istenilen miktarlarda vermek mümkündür. Böylece bitki besleme kontrollü bir şekilde yapılabilir. Bitkilere eşit bir şekilde gübre vererek bitkileri eşit düzeylerde büyüme-gelişmelerini sağlamak ve birbirine yakın verim elde etmek kolaylaşır. Bazı besinlerin (Mangan, Demir, Çinko, Molibden, Bakır gibi) zararlı etkilerinden kaçılabilir. Topraklı yetiştiricilikte bitki beslemede olumsuz etki yapan pH ve Ec gibi sorunların önüne geçilebilir. Ayrıca kök çevresindeki ortamda sıcaklık ve oksijen denetimi yapılabildiğinden bitkilerin besinlerden faydalanma performansı olumlu etkilenir.

Su ekonomisi ve kontrolü: Topraksız tarımda bitkileri verilen su toprağa sızma yoluyla, suda tutularak veya buharlaşma nedeniyle fazlaca kullanılır. Sulama için tarım alanlarında her yıl su karık veya tavalarını oluşturmak gibi işlemlere çok fazla masraf ta gerekir. Topraksız tarımda verilen su ölçülebilir olduğu ve kontrollü bir şekilde bitkilere verildiği için fazla israf edilmez ve otomasyona bağlı olduğu için de sulama sistemleri daha az para gerektirir.

Enerji ve iş gücünün azaltılması: Topraklı tarımdaki işlemler için gerekli olan işgücünde tamamen teknolojik ve otomasyon sistemleri devreye girdiği için önemli kazançlar elde edilir. Daha az enerji sarf edilir. Hastalık, zararlı ve yabancı ot kontrolü: Bitkilerin beslenmesi için kullanılan besin solüsyonu ve yetiştirme ortamı sterilize edilebilir. Böylece kökten kaynaklanan hastalıkların önüne geçilebilir. Ayrıca yetiştirme dönemi boyunca kontrollü bir üretim söz konusu olduğu için hastalık ve zararlı riski oldukça azaltılabilir. Yetiştirme su veya katı ortamda olduğu için yabancı ot sorunu yoktur.

TOPRAKSIZ TARIM TİPLERİ

1-Su Kültürü: Bitkilerin her hangi katı bir ortam içermeyen yapılarda özel besin eriyiklerinde veya bu besin eriyiklerinin belli aralıklarla bitki köklerine püskürtülmesi ile yetiştirilmesi yöntemidir.

Durgun Su Kültürü: Bitkilerin 30 cm derinlikteki tekne, tank ve benzeri yapılara konulan besin eriyiklerinden sadece kökleri temas ettirilerek beslenmesi ve bu besin eriyiğinin türlere göre değişmekle birlikte 7-14 gün aralıklarla değiştirilmesi esasına dayanan yetiştiricilik sistemidir

Akan Su Kültürü: Bitki köklerinin, değişik kanallar içerisinde sürekli veya aralıklı olarak birkaç mm'den 4-5 cm'e kadar derinlikte geçirilen besin eriyikleri içerisinde tutularak beslenmesi şeklindeki üretim metodudur. Sistemde bitkiler verilen besin eriyiği eğimli bir kanaldan geçirilerek besin tanklarında depolanır ve eksiklikleri tamamlandıktan sonra tekrar ortama motorlar aracılığı ile pompalanır .

Aeroponik Kültürü: Bitkilerin köklerine besin eriyiklerinin sürekli veya aralıklı bir şekilde sis veya buhar halinde püskürtülmesi şeklinde uygulanan bir topraksız kültür yöntemidir. Diğer sistemlere göre su ve gübre tasarrufu sağlayan bu sistemde besin çözeltisini atmaya yarayan başlıklar ve sistemi basınçlı bir şekilde çalıştıran motor düzeneği bulunmaktadır.

2. Katı Ortam Kültürü: Bitkilerin; köklerinin gelişip dağılabilmesi için besin eriyikleriyle zenginleştirilmiş, destek sağlayan, besin ve su kaybı az olan, iyi havalanabilir, kolay bulunabilen ve ucuz olan katı ortam doldurulmuşlar saksı- paket, torba, yatak ve hazır blok yapılarda yetiştirilmesidir.

Yatak Kültürü: Yatak kültürü 15-20 cm derinlik, 30-120 cm genişlik ve sera boyuna göre değişen uzunluklarda; yere yatay veya tavana asılı olarak dikey olarak yerleştirilmiş yapılardır. Yataklar, sera toprağında derince açılmış oyukların plastikle kaplanması ile oluşturulabileceği gibi beton, tahta veya metal kontrüksiyon yapı üzerine yerleştirilmiş ve değişik (en fazla plastik) malzemeler kullanılarak oluşturulabilir. Bitkiler bu yapılar içerisinde doldurulmuş katı ortamların kullanılması, damla sulama ile su ve gübre verilmesi ile üretilirler. Atık su ise yataklara verilen eğimden faydalanılarak sistemden uzaklaştırılır.

Saksı, Torba veya Paket Kültürü: Bitkilerin besin maddesi destekli veya besin maddesiz, eksik besin maddelerinin besin eriyiği ile verilebildiği, başta damla sulama olmak üzere değişik şekillerde sulanan, herhangi bir katı ortamla doldurulmuş saksı, torba, paket veya benzeri kaplarda yetiştirilmesi şeklinde üretilmesidir.

Hazır Blok Kültürü: En çok kaya yününün kullanıldığı bu sistemde bitkilerin yetiştiriciliği, tabana yerleştirilen (kalınlığı 5-10 cm, genişliği 15-30 cm ve uzunluğu 100 cm) büyük kayayünü blokları içerisinde, ortasındaki çukura tohum ekimi yapıldıktan sonra daha büyük fide blokları veya dorudan hazır fide yetiştirmeye uygun kayayünü blokları (kalınlığı 2-7 cm, genişliği 2-10 cm ve uzunluğu 2-10 cm) yerleştirilerek yapılır.

Türkiye'de Topraksız Tarımın Geleceği ve Önemi

Ülkemiz, sahip olduğu konum ve iklim kuşağı açısından Seracılık için çok önemli bir yere sahiptir. Akdeniz ülkeleri arasında İspanya, İtalya ve Türkiye'de özellikle plastik örtü malzemeli ısıtmasız veya kısmen ısıtılmalı seralar, kuzey Avrupa ülkelerinden Hollanda, Danimarka gibi ülkelerde ısıtılmalı ve iklim kontrollü cam seralar yaygın olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda özellikle İspanya'da hızlı bir şekilde geniş iç hacimli yüksek yapılı plastik,sert plastik malzemelerden yapılan ve iklim kontrollü tam şeklinde yapılmaktadır. Bu oran domates, biberde %90-95 bulmaktadır.

Topraksız Kültür serüveni son 3-4 yıldır çok hızlı bir şekilde ivme kazanmış ve 50'den fazla büyük işletmede üretim yapılmaktadır. Bunda tarımsal destek ve primlerinde büyük katkılarının olduğunu düşünülmektedir. Ülkemiz Jeotermal kaynaklar açısından Dünya'da 7. Avrupa'da 1. sırada gelmektedir. Özellikle Ege bölgesi bu bakımdan en önemli bölgemizdir. Jeotermal enerjiyi seraların ısıtılmasında ve daha birçok aşamada seracılıkta kullanılabilir olmamız topraksız kültürün gelişmesinde büyük önem arz etmektedir. Bunun dışında ülkemizde Perlit,pomza,zeolit gibi topraksız kültür ortamı olarak kullanılan maddelerin çıkarıldığı zengin yataklar mevcuttur.

Son yıllarda özellikle Hollanda, Danimarka,İspanya, Fransa, Almanya gibi birçok ülke Türkiye'ye gerek

teknolojik, gerekse pazar anlamında yakın temaslarda bulunmaktadır. Bu ülkelerin gerek iyi gerekse kötü birçok uygulamalarını da içeren bir paket halinde topraksız kültür işletmelerini ülkemize monte etmekteyiz. Ülkemizde halihazırda açık sistemler uygulanmaktadır. Ortam olarak Kayayünü ve perlit kullanılmaktadır. Son zamanlarda yavaş yavaş kokopitte girmeye başlamıştır. Çevre kirliliği ve uygulama hataları ileride değişik problemleri de beraberinde getirecektir.

Topraksız kültür uygulamaları modern seracılığın daha spesifik ve yoğun bilgi ve teknoloji isteyen bir uygulama alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alanda gerçek anlamda yetişmiş ve donanımlı teknik elaman sayısı yeterli olmamaktadır. Zaten normal seracılık düzeyini bile tam olarak halletmemişken birden topraksız kültür uygulamaları için hazırlıklar yetmeyebilir. Çünkü burada bir yıl içerisinde sürekli üretim yapan veya yapabilecek olan fabrika gibi bir yapıdan söz etmekteyiz. Buda beraberinde bu konuda uzmanlığı ve deneyimi gerektirir.

Ülkemizde ticari bir yenilik veya yatırım alanı olarak görülen Topraksız Tarım özellikle tekstil, inşaat, enerji sektörü ve çeşitli holdinglerin ilgisini çekmektedir. Geri dönüşümünün hızlı olması ve dünyaya açılmanın yeni pazarlar bulmanın cazibesi bu konuyu güncel tutmaktadır.

Kuruyemişler Ve Faydaları

Herkese beğendiği, yemekten keyif aldığı bir kuruyemiş türü vardır. Çekirdeğinden bademine her damak tadı ve herkese mutlaka hitap eden, sıkıntılı anlarımızın yoldaşı, sigarayı bırakmak isteyenlerin can simidi, uzun kış gecelerinin vazgeçilmezidir. Televizyon izlerken, sinemada, misafirlere ikramımız olan ve ülkemizde bol miktarda üretilen damak tadımızdır. !

Kuruyemişler bitkisel yağ içerir ve doymamış yağ oranları yüksektir. Bunlar, vücudun belli oranlarda ihtiyacı olan zararsız yağlardır. Bununla birlikte kuruyemişlerin içerdiği yüksek besin değeri, kan yağları üzerindeki olumlu etkileri ve açlık hissini kontrolündeki yararları, uzmanlar tarafından da kanıtlanmıştır. Bu nedenle kuruyemişler bugün, diyet listelerinin vazgeçilmezleri arasında ilk sıralarda yer alır. Uzmanlar günde bir avuç kuruyemiş yemenin, iştahınızı dikkate değer ölçüde azaltacağını ve kilo vermede yardımcı olduğunu ispatlamışlardır.

Geleneksel sofraların vazgeçilmezi kuruyemiş sadece tadıyla değil sağlığınıza faydalarıyla da dikkat çekmektedir.

AYÇEKİRDEĞİ NEDEN YENİLMELİ

- Kolesterolü düşürür.
- Bol E vitamini ve protein ihtiva eder.
- Damar sertliğini giderir.
- Kalp ve sinir hastalıklarını önler.
- İdrar söktürür.
- Solunum sistemi rahatsızlıklarında iyileştirici etkilere sahiptir.
- Esansı verem tedavisinde kullanılır.
- İçerisindeki fosfor kalp kasının kasılması ve böbrek fonksiyonlarının düzenlenmesine yardımcıdır.
- İçerdiği B6 vitamini bağırsaklık sistemini güçlü tutmaya

yarar, kan şekeri düşüklüğüne faydalıdır.

- Posalı bir besindir. Posalı besinler kanser yapıcı zararlı maddelerin bağırsakta kalma süresini kısalttığı ve bağırsak duvarı ile temasını azalttığı için kanserden korunmada faydalı olurlar.
- Ayçekirdeğinin en güçlü özelliği, demir açısından çok zengin bir gıda olmasıdır.
- Ayçekirdeği aynı zamanda mükemmel bir diyet lifi deposudur.

Yapısal kompozisyonu nedeni ile ayçekirdeği "sağlıklı" bir besin olarak kabul edilmektedir.

KABAK ÇEKİRDEĞİ NEDEN YENİLMELİ

- Böbrek, mesane iltihaplarını önler.
- Kabak çekirdeği ciddi bir bağırsak kurdu düşürücüdür.
- İçindeki fosfor; kemik ve dişlerin oluşumu, kalp kasının kasılması ve böbrek fonksiyonlarının düzenlenmesi için gereklidir.
- Lifli bir besindir. Lifli besinlerin kan şekerinin daha dengeli yükselmesini sağladığı, kabızlık ve bazı kanser türlerinin önlenmesinde yararlı olduğu saptanmıştır. Kanseri yapıcı zararlı maddelerin bağırsakta kalma süresini kısaltır ve bağırsak duvarı ile temasını azaltır.
- Kabak çekirdeğinin asıl mucizesi iyi huylu prostat büyümesi (BPH) ile ilgili. Hergün belirli miktarda tüketilirse prostat kanserinin önlenmesine yardımcı olur. Kalın bağırsak kanseri riskini azaltır.

FINDIK NEDEN YENİLMELİ

- Omega 3 kaynağı olarak kalp ve damar dostu bir besindir.
- E vitamini bakımından zengin olması nedeniyle antioksidan ve yaşlılık engelleyici bir gıdadır.
- Kansızlığa karşı koruyucu etki yapar.
- Beyin ve sinir fonksiyonlarını düzenler, yaraların iyileşmesine faydalı olur. Prostat kanserinden korur.
- Fındıkta bulunan B5 vitamini stresi giderici özelliği vardır.
- İçerdiği B6 vitamini bağışıklık sistemini güçlü tutmaya yarar, kan şekeri düşüklüğüne faydalıdır.
- Gebelikte mutlaka takviyesi gereken B9 vitamini içerir. B9 vitamini damar sertliği yapıcı maddeyi azalttığı gibi kalp krizi, felç ve bunama riskini de azaltır.
- İçerdiği D vitamini kırmızı kan hücrelerinin yapımında rol alır, cilt yaralarının iyileşmesini hızlandırır.
- Bor bakımından zengindir; kemikleri güçlendirir.
- İnsan vücuduna yararlı kalsiyum, demir, karbonhidrat, yağ ve çinko ile metabolizmayı düzenler, kemiklerin gelişmesini sağlar.
- Yüksek kolesterolün düşürülmesinde en önemli ilaçtır.

CEVİZ NEDEN YENİLMELİ

- Kanda kolesterolün yükselmesini önler.
- Beynin çalışmasını güçlendirir.
- İçerdiği fosfor ve kalsiyum zihni yorgunluğu giderir, kemik ve dişleri güçlendirir.
- İyi bir antioksidan kaynağı olması sebebiyle kanserle savaşta önemli rolü vardır.
- Ceviz yenmesi, kalp sağlığının korunmasına yardımcı olur.
- Cevizin İçeriğindeki %7 oranında Omega - 3 yağ asidi kanın pıhtılaşmasını ve damar sertliğini önler, tansiyonu düşürür.

- Şeker hastalıklarında kap hastalığı riskini düşürür.
- Alzheimer ve Parkinson gibi hastalıklara karşı koruyucudur.
- Mide gazını ve sindirim bozukluklarını giderir.
- Kırmızı kan hücrelerinin biçimlenmesine, akciğerlerden dokulara oksijen taşınmasına yardımcı olur ve kansızlığı önler.
- Potasyum açısından oldukça zengindir. Safra kesesinde taş oluşumunu engellediği saptanmıştır.
- İçerdiği B6 vitamini, bağışıklık sisteminin güçlenmesi ve damar sertliğini önlemesi açısından yardımcıdır.
- Kalp, damar, beyin ve sinir fonksiyonlarını düzenler.
- Yaraların iyileşmesine faydalı olur, prostat kanserinden korur.
- İçinde bulunan magnezyum, migren ataklarını azaltmada yardımcıdır; kemik ve sinir dokusunu, kasların çalışmasını ve kalp atımlarını düzenler.

BADEM NEDEN YENİLMELİ

- Bademde bulunan arginin isimli aminoasit kan damarlarını gevşeterek tıkanmalarını önler.
- Vücut direncinin artmasında, yaraların iyileşmesinde, tat ve koku duyusunun oluşumunda faydalıdır.
- Böbrek ,mesane ve tenasül yollarındaki iltihapları giderir.
- Baş ağrısı karaciğer ve böbrek ağrılarını hafifletir.
- İçeriğinde bulunan yağlar kilo vermeyi kolaylaştırır ve tok tutar. Alınan posa miktarı arttıkça koroner kalp hastalığı ve buna bağlı gerçekleşebilecek risklerde azalma olduğu saptanmıştır. Haftada en az 5 adet badem yiyenlerde koroner kalp rahatsızlığının daha az ortaya çıktığı belirtilmektedir.

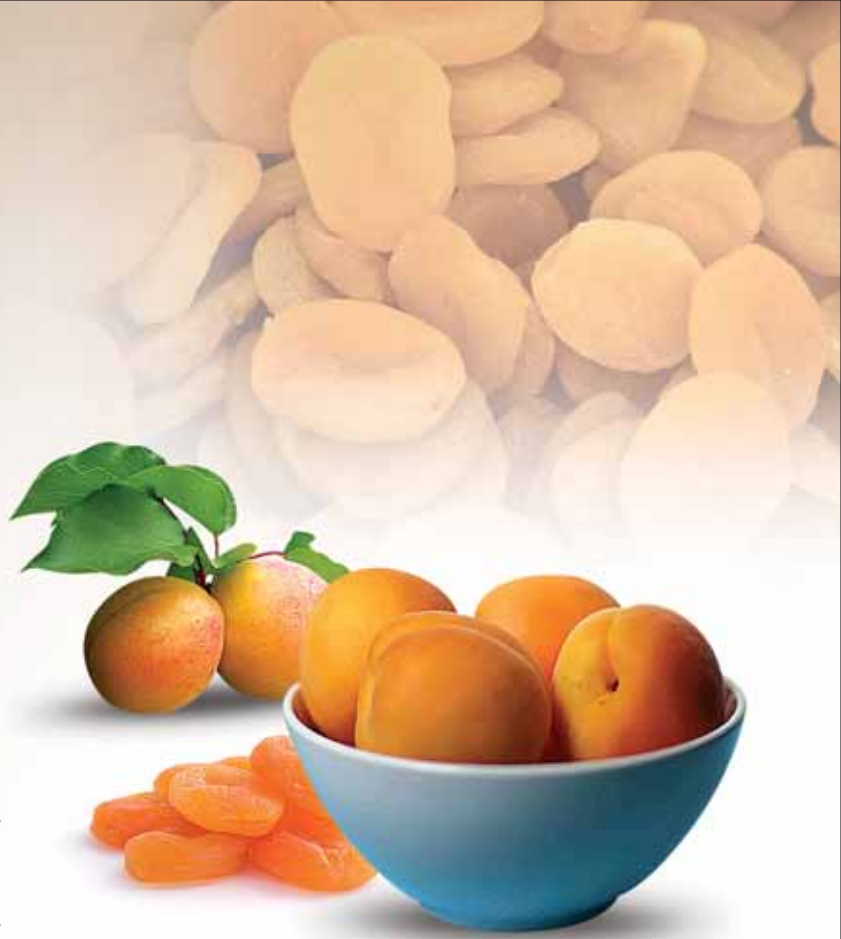

ANTEP FISTIĞI NEDEN YENİLMELİ

- Akciğer için iyi bir iltihap temizleyicidir. Antepfıstığından yapılan şurup, balgam söktürücüdür, bronşite iyi gelir: Bunun için fıstık içi bir havanda içine biraz su konularak ezilir. Sonra içine bir miktar daha su ile şeker katılarak kaynatılır. Böylece hazırlanan şuruptan içilir.
- Antepfıstığı, ince bağırsakta glikoz emilimini azaltır ve kan şekerinin yükselmesini önler. Bu bakımdan şeker hastalarına fıstık yemeleri önerilir.
- Kolesterol içermediği gibi, kandaki kolesterol düzeyini düşürücü etkisi de vardır. Böylece koroner kalp yetmezliği hastalığı riskini azaltır.
- Günde 10-12 adet yenilen iç antepfıstığı vücudun günlük yağ ihtiyacını karşılayabilmektedir.
- Posalı bir kuruyemiştir. Posa uzun süre doyumluk hissi yaratıp besin alımını azalttığı için kandaki kolesterol yağlarını düşürücü etki yapar. Posalı besinler kanser yapıcı zararlı maddelerin bağırsakta kalma süresini kısalttığı ve bağırsak duvarı ile temasını azalttığı için kanserden korunmada faydalı olurlar.
- kandaki kolesterolü düşürür, kavrama yeteneği ve öğrenme gibi beyin fonksiyonlarını optimize eder.
- Yaşlanmaya karşı korur, sigara ve alkolün zararlı etkilerini azaltır.

LEBLEBİ NEDEN YENİLMELİ

- Asit fazlasını alır, mideyi rahatlatır .
- Neredeyse yok denecek kadar az yağ içerir ve içinde bulunan yağlar vücuda yararlıdır.
- Tokluk hissi verir. Bu sebeple diyet yapanlar için kilo kaybına yardımcıdır.
- Anne sütünü artırır.

KURU KAYISI NEDEN YENİLMELİ

- İçerdiği A vitamini akne gibi bazı cilt bozukluklarını önler, büyümeye yardımcıdır, görme fonksiyonlarını güçlendirir, şeker hastalığının gelişimini engeller, bağışıklık sistemini korur.
- Gebelikte mutlaka takviyesi gereken demir mineralini içerir. Kayısıda bulunan potasyum kasların kasılmasını, kalp kasları ve sinirlerin iyi çalışmasını sağlar.
- Kayısı lifli bir meyvedir. Lifli besinlerin kan şekerinin daha dengeli yükselmesini sağladığı, kabızlık ve bazı kanser türlerinin önlenmesinde yararlı olduğu saptanmıştır. Posalı besinler; kanser yapıcı zararlı maddelerin bağırsakta kalma süresini kısalttığı ve bağırsak duvarı ile temasını azalttığı için kanserden korunmada faydalı olurlar.
- Beynin düzenli çalışmasını sağlar, stresi azaltır.
- Karaciğerin tahrip olan kısmının tamirini yapar.
- Kemiklerin düzgün ve sağlam olmasında önemli rol oynar.
- Kan yapımını artırarak, kansızlığa engel olur.
- Mide ve on iki parmak bağırsağı ülserinin meydana gelmesine engel olur, meydana gelmiş ülserlerin iyileşmesinde rol oynar.
- Böbreklerde taş oluşumu riskini azaltır.
- Üreme sistemi üzerinde önemli rolü bulunup, cinsel gücü artırmaktadır.
- Dişlerin daha sağlam ve kuvvetli olmasında önemli rol oynar.
- Ciltteki pürüzleri gidererek daha düzgün ve canlı görünüm sağlar.
- Kayısı A,B,C vitaminleri, protein, bol miktarda şeker ve madensel tuzlar içeren bir meyvedir. İştah açar, kan yapar, bedensel ve ruhsal yorgunlukları alır.

“Kuruyemiş sektörü iyiye gidiyor”

Türkiye’de 3,5 milyar dolarlık ciroya ulaşan kuruyemiş sektöründe yaklaşık 3 bin firma, 300 bin ton kuruyemiş üretiyor. Kişi başı 3 kilogram kuruyemiş tüketilen ülkemizde, sektörün durumunu Tüm Kuruyemiş Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜKSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Karapınar’dan öğrendik.

Tüm Kuruyemiş Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜKSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı
Hasan Hüseyin Karapınar

TÜKSİAD kimler tarafından, ne zaman kuruldu? Şu anda kaç üyeniz var?

Tüm Kuruyemiş Sanayici ve İşadamları Derneği’ni (TÜKSİAD) 2008 yılında kuruyemiş sektörünü kurumsal bir çatı altında toplamak amacıyla, sektörün önde gelen firmalarını bir araya getirerek kurduk. Sektörümüz önceleri ticaret odalarında meslek komiteleri olarak temsil ediliyordu. Merkezi Ankara’da olan derneğimizin bünyesinde şu an 110 üye bulunuyor. Başta İstanbul olmak üzere farklı illerde şubeler açmayı, Türkiye ve dünya geneline hitap edecek bir sivil toplum kuruluşu olmayı hedefliyoruz.

Derneğin amacı ve çalışmalarını hakkında bilgi verebilir misiniz?

Sağlam ve oturmuş gelenekleri olan kuruyemiş sektörümüzü, kaliteli ürünlerle hizmet verme anlayışıyla, dünyada köklü bir yere getirme çabası içerisindeyiz. Bunun yolu, ülkemizin sahip olduğu dinamikleri kullanarak, hızlı adımlarla markalarımızı ve çeşitliliğimizi tanıtmaktan geçiyor. Sektörümüz, tüketicilere yeterince lanse edilmiyor, markalarla desteklenmiyor. Biz de sektörümüzü hem yurt içi hem de yurt dışında büyütme, Anadolu topraklarından çıkan yüzde 100 doğal ve farklı aromalara sahip ürünlerimizin gelişimine yüksek düzeyde katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Derneğimiz ilk kurulduğu günden beri sektörün problemlerine çözüm yolları bulmaktadır. Sektörümüz Tarım Bakanlığının hazırladığı mevzuatlarla idare edilmektedir. Mevzuatlar hazırlanırken muhatap sivil toplum örgütü olmadığı için tartışılmadan, çalışma hayatının gerçeklerinden uzak bir şekilde hazırlandığı için mensuplarımızı son derece rahatsız etmekteydi.

Başta ihracattaki alfatoksin oranlarının değişimini sağlamaktan tutunda cezai müeyyidelerin bazılarını kaldırmaya kadar bir dizi çalışmalar gerçekleştirdik. Gıda kanunu hazırlanırken sektörümüzün görüşlerini bildirerek daha gerçekçi bir kanunun çıkmasına katkıda bulduk. Aksayan bölümleri, ilgili devlet kuruluşlarıyla görüşerek kısa sürelerde gidermeye çalışıyoruz.

Sektörümüzde özellikle imalat bölümünde personel yetişmesi hala kalfalık-çıraklık sistemiyle gerçekleşiyor. Eğitimli işgücümüz maalesef yok. Bunun oluşabilmesi için Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü ile protokol imzalayarak, Naci TOPÇUOĞLU Meslek Yüksekokulunda Kuruyemiş bölümü açıldı. Öğretimine bu yıl başladı. Bundan sonra daha iyi yetişmiş, eğitimini almış kişilerle sektörümüzde yeni çalışmalara başlayacağız.

Kuruyemiş sektörünün büyüklüğü hakkında bilgi verir misiniz? Bu sektörde faaliyet gösteren kaç firma var? Bunların toplam üretim kapasiteleri nedir?

Kuruyemiş sektöründe toptan ve perakendeci olmak üzere yaklaşık 3 bin firma bulunuyor. Türkiye’de kuruyemişin tüm çeşitleri, yaklaşık 300 bin ton olarak üretiliyor. Bu miktar dünya genelinde önemli bir yere sahip. Milli olarak da tanımladığımız fındık, üzüm, kayısı, incir, Antep fıstığı gibi ürünlerde dünya rekoltesinin büyük bölümü ülkemizde üretiliyor. Örneğin dünya fındık üretiminin yüzde 70’i Türkiye’de gerçekleştiriliyor. Bu oran 1970’li yıllarda daha yüksek seviyelerdeydi. İspanya ve İtalya’nın üretici ülke olarak pazara girmesi, daha sonra ABD’nin de üretime başlamasıyla ülkemiz bu oranlara geriledi.

Keza incirde de dünya rekoltesinin yüzde 90'lara yakınıni biz üretiyoruz. Üzüm, kayısı ve Antep fıstığı gibi ürünler de bunları takip ediyor. Ceviz üretiminde ise 1970'li yılların başında dünyanın ilk beşi içerisindeydik.

Peki, yıllık kişi başı kuruyemiş tüketimi ne kadar?

Ülkemizde kişi başı kuruyemiş tüketimi tahminen 3 kilogram civarında. Bu miktarı hızla yükseltip, insan sağlığına faydası tartışılmaz bu ürünlerin herkes tarafından bol miktarda tüketilmesini sağlamalıyız.

Kuruyemiş sektörü ihracat konusunda ne durumda?

Türkiye'de kuruyemiş sektörü, 3.5 milyar dolarlık ciroya ulaştı. Bunun 500 milyon dolarlık kısmını yurt dışına ihraç ediyoruz. Sektörümüzün ihracat oranları her geçen yıl artıyor. Ayrıca bazı ülkelere, ülkemizde yetişmeyen ya da yetişip de tüketime yetmeyen bazı ürünleri ithal ediyoruz. Yurt dışından ürün ithalatımızın oranı ise 150 milyon dolar civarında. Kısacası kuruyemiş sektörü, ülke ekonomisine katkı bakımından örnek alınması gerekenlerden... Diğer ülkeler bizim yakaladığımız damak tadını yakalayamıyor. Bu da Türk kuruyemişinin ön plana çıkmasına neden oluyor. Ayrıca sektörümüz tarımla direkt alakalı bir iş kolu. Tarımsal alanda yaşanan sıkıntılardan bire bir etkileniyoruz. Geçtiğimiz yıllarla kıyasladığımızda sektörümüz çok iyi noktalara doğru gidiyor. Eleme, kavurma ve paketlenme konusunda teknolojiyi önemli ölçüde kullanıyoruz. AB uyum süreci içerisinde kalite, hijyen ve gıda güvenliği konularına hassasiyetle yaklaşıyoruz. Kaliteye eskiye oranla daha dikkat ediliyor, firmalar bu nedenle markalarına yatırım yapıyorlar. Kuruyemiş ihracatı arttıkça, bu hususlara daha çok dikkat ediyoruz. Ürünlerimiz dünyayı açılma fırsatı buluyor; değişik ülkelerin damak tatlarını öğreniyoruz. Dünyanın bazı yerlerinde olup da Türkiye'de olmayan ürünleri ithal ederek halkımızın hizmetine sunuyoruz.

İthal ettiğimiz ürünlerin gümrük vergileri çok yüksek hal böyle olunca sektör dışında bazı firmalar gayri nizami yollardan ülkemize bu ürünleri sokuyorlar. Resmi yoldan ülkeye ürün getiren firmalarla haksız rekabet oluşuyor. Hem devletimiz ciddi miktarda gümrük vergisi alamıyor hem de büyük miktarda haksız kazanç oluşuyor. Devletimizin ilgili kurumlarına bu durumu bildirdik acil çözüm getirmelerini bekliyoruz.

İthal ettiğimiz ürünlerin gümrük vergileri çok yüksek hal böyle olunca sektör dışında bazı firmalar gayri nizami yollardan ülkemize bu ürünleri sokuyorlar. Resmi yoldan ülkeye ürün getiren firmalarla haksız rekabet oluşuyor. Hem devletimiz ciddi miktarda gümrük vergisi alamıyor hem de büyük miktarda haksız kazanç oluşuyor. Devletimizin ilgili kurumlarına bu durumu bildirdik acil çözüm getirmelerini bekliyoruz.

Kuruyemiş sektörünün son birkaç yılı nasıl geçti? Sektördeki en büyük sorun nedir size?

Derneğimiz, üreticiler ve tedarikçi firmalarla diyalogunu sürdürüyor. Müstahsillerimiz, ürünlerini geleneksel usullerle üretiyor. Kalite ve rekoltenin yüksek olabilmesi için tohum çok önemli bir unsur. Müstahsillerimiz dağınık bir yapıda oldukları için tohum çalışmalarına gereken katkıyı sağlayamıyorlar. Bunun için hammaddemizi teşkil eden ürünlerin hibrit tohum çalışmalarını da tohum üreten firmalarla başlattık. İlk olarak sektörümüzün çok önemli bir çeşidini oluşturan çerezlik ayçiçeği hibrit tohum çalışması başlatıldı. Bize bu çalışmayı yapan firmanın yetkilileri, üç yıl sonra çerezlik ayçiçeği hibrit tohumunu piyasaya sürebileceğimizi bildirdi. Şayet bu çalışmalardan istediğimiz sonucu alabilirsek, sektörümüz açısından yeni bir dönüm noktası olacak. Hem kalite artacak hem de rekolte yükselecek. Bu yüzden maliyetlerin düşeceğini ve fiyatların uygun seviyelere ineceğini ümit ediyoruz.

Hal böyle olunca iç piyasada hareket artacak, aynı zamanda ürünlerimizi dış p a z a r a d ü n y a fiyatlarından satma imkânımız doğacak. Tedarikçi firmalarla da piyasa şartlarına göre ürün üretmeleri ve hijyen ile insan sağlığı konularında bilgi alışverişinde bulunuyoruz. Kavrulmuş, tüketime hazır ürünlerin raf ömürlerinin kısa olmasıyla ilgili, başta üniversiteler olmak üzere ilgili kurumlarla ortak çalışmalarımız başladı. Ürünlerimizin Türkiye'de bol miktarda yetiştirilebilmesi için mutlaka üreticilere destekleme bedelleri ödenmeli. Sektörümüz aflatoksin problemiyle çok yoğun bir şekilde uğraşılıyor. Hayata geçirdiğimiz projelerle ve sözcülük görevimizle üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirdiğimize inanıyoruz. Bundan sonraki aşamada devletimiz kurumlarının desteklemeler konusunda gerekli hassasiyeti göstermesini bekliyoruz. Üretimden başlayan bir kontrol ve mücadele mekanizması kurulmalı, her aşamasında üreticiyi ve tüketiciyi koruyacak tedbirler alınmalı. Ülkemizde şu anda sadece son satış noktaları denetlenebiliyor. Bu da haklı mücadelemizdeki çalışmalarımızı hedefe götürmüyor.

Ürünlerimizin Türkiye'de bol miktarda yetiştirilebilmesi için mutlaka üreticilere destekleme bedelleri ödenmeli. Sektörümüz aflatoksin problemiyle çok yoğun bir şekilde uğraşılıyor. Hayata geçirdiğimiz projelerle ve sözcülük görevimizle üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirdiğimize inanıyoruz. Bundan sonraki aşamada devletimiz kurumlarının desteklemeler konusunda gerekli hassasiyeti göstermesini bekliyoruz. Üretimden başlayan bir kontrol ve mücadele mekanizması kurulmalı, her aşamasında üreticiyi ve tüketiciyi koruyacak tedbirler alınmalı. Ülkemizde şu anda sadece son satış noktaları denetlenebiliyor. Bu da haklı mücadelemizdeki çalışmalarımızı hedefe götürmüyor.

Sektörün geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Dünya hızlı bir şekilde doğal ürünlere yöneliyor. Bugün alternatif tıp alanında dahi kuruyemişin önemi anlaşılmış durumda. Bu da önümüzdeki yıllarda üzerimize daha fazla görev düşeceğini gösteriyor.

Malatya Pazarı Kuruyemiş ve
Kuru Meyvecilik Sanayi A.Ş.
Yönetim Kurulu Üyesi **Murat PALANCI**

“Devletimizin acilen kuruyemiş ve kuru meyvecilikte üretim planlamasını yapması gerekiyor.”

“*Borsa Dergimizin bu sayısında Malatya Pazarı Kuruyemiş ve Kuru Meyvecilik Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Murat PALANCI ile sektörün sorunlarını ve yapılması gereken planlamaları konuştuk.***”**

Merhaba Murat Bey, kuruyemiş ve kuru meyve sektöründe bir denge unsuru olduğunuzu gördüğümüz, sektörde çok önemli bir yere sahip olduğunuzu bildiğimiz firmanızı bizlere tanıtır mısınız?

Borsa derginizde bizlere bir yer ayırdığınız için sizlere ve yöneticilerinize çok teşekkür ederim. Efendim, firmamız dedemizin babası Ali PALANCI nam-ı diğer Küçük Ali Efendi tarafından 1870 yılında kurulmuş. Sonrasında dedemiz Hüseyin PALANCI işleri devralmış. Bunun ardından bir süre sonra kardeşlerden ayrılmış. Babamız Çetin PALANCI ve amcamız Metin PALANCI işe devam ederek biz 4. Nesile mevcudiyetini aktarmıştır. Ben Murat PALANCI, iki kuzenim Mehmet ve Ahmet PALANCI ile işlerimizi daha iyi daha modern bir şekilde yürütüyoruz.

Şirketimizin bünyesinde Endüstriyel Grup-İhracat ve Paketleme ile Geleneksel Grup-Mağazacılık Dökme Kuruyemiş ve Kuru Meyve mevcuttur. Burada yani Büyükçekmece’de bir fabrikamız, Zeytinburnu’nda bir fabrikamız ve Giresun’da da bir fındık işleme fabrikamız var. 500 kişiye yakın çalışmamız ile çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Murat Bey, şirketinizin modern üretim ile geleneksel üretim arasında nasıl bir bağ oluşturmuştur?

Malatya Pazarı fabrikalarımızda en son teknoloji ile modern ithal makinelerde üretim yapıyoruz. Geleneksel üretimde ise, hiçbir katkı maddesi, hiçbir kimyasal madde kullanmadan, doğal özelliğini koruyarak üretimi sürdürüyoruz.

Üretim aşamasında geleneksel Türk ürünlerini doğal

yöntemlerle ayıklayarak yani elde ayıklama ile mikrodalga fırınlarda zararlı maddelerden aflotoksinlerden arındırarak üretim yapıyoruz. Hiçbir katkı maddesi ve ilaç kullanmayarak ürünlerimizin doğallığını ve tazeliğini koruyoruz.

Birçok firmada 80 ila 100 derecede ki fırınlarda üretim yapılır ve bunun sonucunda ürünün sadece posası piyasaya sürülür. Bizler ise, ürünlerimizi 62 derecede mikrodalga sistemi ile üretiyoruz. Bu sistem ile elde edilen ürünlerimiz, doğal özelliğini koruyor ve adeta dalından yeni koparılmış gibi lezzetli oluyorlar. Zaten bizler, çocuklarımıza, yedirmedığımız ürünleri halkımıza sunmuyoruz. Mikrodalga sistem ile ürünün kimyası, doğallığı bozulmadığı için lezzeti de doğal kalır. Bu nedenle mikrodalgayı sizlere de hararetle tavsiye ederim. Dedikodulara kulak asmamanızı öneririm. Japonya’da bu kullanım en üst seviyededir mesela...

Sayın PALANCI, şirketteki konumunuz ile ilgili biraz kendinizden bahsedebilir misiniz? Bağlı olduğunuz sivil toplum örgütleri var mı?

Tabii, ben yönetim kurulu üyesiyim ve bunun yanı sıra genel müdürlük vazifem var. İstanbul Üniversitesi’nden eğitimi aldım. Mülkiye eğitimim var. Oxford Üniversitesi’nde yüksek lisans yaptım. Yani hem alaylı hem de mektepliyim. (Müsiad,) Malatya Sanayici ve İşadamları Derneği, İhtisas Derneği, Büyükçekmece Sanayici ve İşadamları Derneği üyesiyim. İstanbul Sanayi Odası Komite üyesi ve delegeyimim. Mutfak Dostları Derneği, Hayata Hoş Bakanlar Grubu, 1907 Fenerbahçeliler Derneği üyeliklerim var. Sosyal derneklere desteklerimiz ve üyeliklerimiz de mevcuttur. Ayrıca sektörümüzde ciddi ARGE çalışmaları yapmaktayım. Çok iyi bir koleksiyonerim. Burada da gördüğünüz gibi eski ve tarihi eşyalara karşı ilgilim yüksek.

Malatya Pazarı'nın kurum olarak belirlediği stratejik hedefleri nelerdir? Pazarda nasıl bir yapılanma içerisindeyiz?

Bizim 1. hedefimiz öncelikle geleneksel pazardaki payımızı daha üst seviyelere çıkarmak. Bu amaçla pazara bilinen ürünlerin dışında ürünler koymaya başladık. Karma ürünler oluşturduk. Sağlıklı ve tümüyle işlenmemiş ürünleri, çiğ kuruyemiş ve kuru meyveleri pazara sunuyoruz. Bağlantılı olarak bayi adedini ve frenches sistemimizi genişletmekteyiz. Çiğ ayçiçek, işlenmemiş dağ mersini, yabani kiraz, küp kesilmiş kayısı ve kuru üzümüleri de gofret şeklinde pazara sunuyoruz.

Kuru meyve ve kuruyemiş sektörü daha çok 30 yaş ve üzeri insanlara hitap ediyor. Gençlerimiz daha çok çips, çikolata, bisküvi ve şekerlemelere rağbet gösterdiği için pazar payımızı artırmaya çalışırken bunları da göz önünde tutuyoruz.

2. Öncelikli hedefimiz ise, mevcut ihracat payımızı daha ileri seviyelere ulaştırmak. Şu anda iç pazarda ürettiğimiz tüm ürünlerimizi yurtdışına da pazarlıyoruz. Özellikle Arap pazarında, Arap Yarımadası'nda söz sahibiyiz. Bunu daha da arttırmak için ARGE çalışmalarımıza ağırlık veriyoruz..

Murat Bey, gelelim sektördeki sorunlara... Sizce bu sektördeki sorunlar nelerdir?

Sorunlar o kadar çok ki isterseniz aklıma gelenleri madde madde sıralayım:

- Ürün sıkıntısı öncelikli sorunumuz. Yani ürün yok. Yozlaşmış tohumlar yüzünden yok olmaya yüz tuttu tüm ürünler. Tohumluklar özenle seçilmeli ve ayrılmalı ki ürün kapasitesi artsın.

- İslah edilmiş toprak sıkıntısı had safhada, islah edilmiş tohum yok.
- Üretim birlikleri kooperatiflerimiz yok, olanların da parası yok.
- En önemlisi devletimizin bir üretim planlaması yok, ARGE yok, desteği yok. Üretici tek başına bırakılmış.
- Ürün işleyen firmaların yeterli teknolojileri yok.

Devletimiz bu bağlamdaki beklentileriniz nelerdir Murat Bey?

Devletimiz ilk önce coğrafi bölgelere göre üretim ARGE planlamaları ve desteklemeleri yapmalı. Miras hukukunu değiştirerek toprak bölünmelerinin önüne geçmeli. Kooperatiflerin kurulması için teşvik edilmeli. Tarımsal Araştırma Merkezleri vasıtası ile islah edilmiş tohum üretilmeli. Burada bizler kendi üzerimize düşen görevleri yapmaya çalışıyoruz. Mesela, ARGE çalışmalarımız var. Hibrit yani melezleme çalışmalarımız mevcut. Tescilli kabak ve ayçiçeği tohumlarımız var. Daha önce de dediğim gibi hem alaylı hem mektepliyim. Tahtakale'de babamın yanında yetiştirdim ama okuyarak, bu sektörde en iyi ve en son teknolojiyi kullanarak çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Bir gıda teknikeri kadar bilgim var.

Devletimiz sektörümüz ile ilgili bir an önce "Borsa" kurması gerekiyor. Sulama ve gübreleme ile ilgili destekler yani kredi destekleri vermeli. Damlama ve sulama desteğindeki faizleri ve vadeleri tekrar düzenlemeli. Halkımız belirli günlerin ve özel gecelerin dışında tüketim yapmıyor ve sadece çekirdek tüketiyor bu yüzden diğer ürünler için reklam ve tanıtımlara öncelik verilmeli.

Türk halkının kuruyemiş tüketimine bakış açısı nedir? Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Anadolu'dan örnek verirse Türk halkı genelde kendi ürettiğini tüketiyor. En önemli tüketim ise büyükşehirlerde oluyor. Tüketicilerin alışkanlıklarının değiştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmalı diye düşünüyorum. Ürettiğimiz ürünler mono tüketilmiyor, eşlikçi bir tüketim söz konusu. Bizim ürettiğimiz ürünler de temel gıda maddeleri değil. Ayrıca beslenme zincirimizin en alt halkasında yer almaktayız.

Fiyatlardaki keyfe keder uygulamalardan ötürü bir istikrar olmadığı için maalesef sıkıntılarımız büyümekte, tüketiciye ulaşmamız zorlaşmaktadır.

Dış ticarete yaşanan sıkıntılar nelerdir?

Yaşadığımız en önemli sorun aflatoksin, ikincisi ise, üretim ve kurutma tekniklerimiz. Çok ilkel ve makineleşme olmaksızın yapılan üretimde aflatoksin sıkıntısı baş gösteriyor ve ihraç edilen ürünlerimiz de geri geliyor. Aflatoksin, bir böceğin dış evidir, koza gibidir, amip gibi ürer ve kanserojen etkiye sahiptir.

Bunu yok etmek için yapılan çalışmalar yetersiz kalıyor. Devletimizin dış ülkelerde tanıtım ve reklam çalışmaları yapmasını istiyoruz. Fındık için bir nebze de olsa bu çalışmalar yapıldı ama yetersiz kaldı.

Murat Bey, yurt dışından gelen kayıt dışı ürünler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Yurt dışından gelen kayıt dışı ürünlerin kalitesi ve sağlıklı olup olmadıkları maalesef kontrol edilemiyor. Bu ürünler ucuz olduğu için tüketicimizin sağlıksız beslenmesine ve aflatoksin bakımından zararlı ürünler tüketmesine sebep oluyor. Bir diğer önemli konu ise, haksız rekabetin vergi kaybına ve istihdam eksikliğine yol açmasıdır. Bizim fabrikalarımızda mavi ve beyaz yakalı olmak üzere 500 kişi eklemektedir. Benzer üretim yerlerindeki istihdamı da göz önünde bulundurursak kayıt dışı gelen ürünler oldukça sıkıntı yaratmaktadır.

“Sayın PALANCI, yoğun mesainize rağmen bizlere zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz, çalışmalarınızın devamını dileriz.”

Kısaca Şap Hastalığı

Çift tırnaklı hayvanlarda görülen çok bulaşıcı bir hastalıktır. Ağız tırnaklar ,memeler ve kısmen de işkembe (Rumen) iç çeperinde yaralar ve doku kayıpları ile karakterizedir.

Her yıl dünyanın çeşitli yerlerinde salgınlara neden olmaktadır. Son 50 yıldır ABD, İngiltere ve İskandinav ülkeleri gibi bazı ülkelerde rastlanmadığı bildirilmektedir. Hastalık kültür ırklarında yerli ırklara göre daha şiddetli seyredir.Özellikle buzağılar için çok tehlikelidir. Hastalığa neden olan 7 tip virüsün alt tipleri de vardır.

Salya, idrar, dışkı, süt ve diğer ürünlerle çevreye yayılır. Bulaşma hava , rüzgar, nakil araçları, giysiler, yem, su ve malzemeler ile uzak bölgelere kadar ulaşır. Yayılma en çok hayvan hareketlerinin arttığı zaman ve bölgelerde olur. Örneğin kurban bayramı öncesi ve sonrası riskli zamandır.

Yüksek ateş, durgunluk, iştahsızlık, süt veriminin birden bire düşmesi belirtileri ile başlayan hastalık 12-24 saat içinde ağızda , tırnaklarda ve memelerde yaralara neden olur. Salyanın yanında bu yaralar tipiktir. Çiğneme çok zahmetlidir. Hayvan yumuşak yemleri yiyebilir. Su içerken ağız şapırdatır. Yeme birkaç gün içerisinde düzelebilir ancak hastalık ortalama 2-3 hafta devam eder. Hastalığı atlatan hayvanlarda süt veriminin ve besi performansının tekrar eski haline gelebilmesi bazen çok uzayabilir. Ekonomik kayıplar çok büyük boyutlara ulaşabilir. Özellikle besicilikte ekonomik yıkım

düzeyinde kayıplar görülebilir.

Virüsü almış fakat sağlıklı görülen hayvanlarda hastalık 8. Ve 9. günde ortaya çıkar. Nakillerde en büyük risk bu dönemdir. Tipik belirtilerin olmadığı ancak virüsü almış olan (portör=taşıyıcı) bu hayvanlar satın alınan çiftlikler için büyük tehlikedir.

Hastalığın seyrini ve klinik semptomları dikkate alarak teşhis koymak kolaydır. Virüs tipinin tayini için laboratuvar işbirliği şarttır.İhbarı mecburi olan bu hastalığın tespiti halinde resmi makamlarca ilgili mevzuata göre işlem yapılır.

İlaçlarla tedavi mümkün değildir. Ancak ikincil (sekonder) enfeksiyonlar için bazı uygulamalar yapılabilir. Ağız, meme yaraları uygun antiseptik solüsyonlarla günde birkaç kez yıkanır. Ayaklardaki yaraların daha çabuk iyileşmesi için antiseptik solüsyonlarla sık sık yıkanması (en iyisi tırnak banyosu önerilir). Ani solunum güçlüğü gösteren şaplı hayvan acele olarak kesime sevk edilmelidir.Hastalığın yaygın olduğu ülkelerde hayvan hareketlerinin kontrolü ve karantina önlemlerinin yanı sıra sistematik aşılama yapılır. Aşılamanın hayvan hareketlerinin canlandığı sezondan birkaç hafta önce yapılmış olması önerilmektedir. Mücadelede yetiştiricilerin ve tüm ilgililerin katılımı şarttır. Aksi halde hastalık ve büyük ekonomik kayıplar uzun yıllar devam edecektir.

Aşılı olmayan hayvanların olduğu gibi bu hastalığa yakalanmış hatta şüpheli hayvanların nakilleri pazarlanmaları kesinlikle yasak olup alınan tedbirlere uymamanın cezası ağırdır.

Hükümet Veteriner Hekimi gelinceye kadar yapılacak işlemler.

Köy, kasaba, şehir, çiftlik ve işletmeler ile gezici sürülerde şap hastalığı çıktığında hastalık mahallindeki görevli ve yetkililer tarafından aşağıdaki tedbirler alınır.

a) Şap hastalığına yakalanan hayvanlar derhal sahibinin ahırında veya bu maksat için ayrılmış barınaklarda tecride alınır ve hiçbir şekilde ortak mera ve sulama alanlarına çıkarılmaz.

b) Tecride alınan hayvanların bakımı için yeterli sayıda kişiler görevlendirilir, bu mahallere başkasının girmesi önlenir. Görevli kişiler başka hayvanların bakımıyla ilgilenemez.

c) Hastaların yem ve suları ancak o mahalde bulunan ve dışarıyla temas ettirilmeyen kaplarla verilir.

d) Hastalara ait veya hastaların temas ettiği her çeşit eşya , yem ve hayvan maddelerinin nakli, satışı ve tüketimi durdurulur.

e) Hastalık gezici sürülerde çıktığında yürüyüş (hareket) durdurulur ve en yakın yerleşim birimindeki muhtarlığa veya Jandarma Karakoluna haber verilir. Hastalar sağlamlardan ayrılarak uygun bir yerde tecride alınır. Sağlamlar, mera ve sulama yerleri değiştirilerek ayrı çobanların yönetimine verilir.

f) Hastaların bakımı ile görevlendirilenlerin, sağlam hayvanlarla ve bunlara ait malzeme ile temasları önlenir.

g) Tip tayini için Veteriner Hekim tarafından marazi madde alınmadan hastalara herhangi bir ilaç uygulanmaz.

h) Ölen hayvanlar muayene ve teşhis için muhafazaya alınır,kokuşma halinde yüzülmeden ve herhangi bir ifrazatı akmayacak şekilde hayvan uğrağı olmayan bir yere sürüklenmeden nakledilir, iki metre derinlikteki çukurlara, kireçlenerek ve iri taşlarla takviye edilerek gömülür veya özel tesisi olan yerlerde yakılır.

i) Alınan tedbirlerin uygulanmasından, köylerde muhtarlar ve hayvan sahipleri, çiftlik ve işletmelerde koruyucu, bakıcı ve mülk sahipleri, gezici sürülerde ise korucu,bakıcı, çoban ve hayvan sahipleri sorumludur.

i) Hastalık gemi, tren, traktör ve kamyonlarla nakil sırasında görüldüğünde durum varış mahallerindeki görevlilere bildirilir. Hükümet Veteriner Hekimi gelmeden hayvanlar indirilmez. Gerekli tedbirler bundan sonra alınır.

Mihrak ve Çevre Aşılmalari

Şap hastalığı çıkan mahalde hastalarla ilgili teşhis, tecrit, tedavi işleri tamamlandıktan ve meskenin, görevlilerin, kıyafetlerin, malzemelerin, vasıtaların dezenfeksiyonu yapılarak bulaşma sebepleri ortadan kaldırıldıktan sonra sirayete maruz çift tırnaklı hayvanlar, Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararında belirtildiği şekilde, ekibin ikinci grubu tarafından bu hastalığa karşı aşılanır.

Antiseptik Uygulaması ve Dezenfeksiyon

Şap hastalığına yakalanan hayvanlarda virüs etkinliğini azaltarak tedaviye yardımcı olmak ve mesken, nakil vasıtası, yem, kıyafet, malzeme gibi yeni bulaşmalara sebep olacak şüpheli her şeyi dezenfekte etmek için yapılacak uygulamalarda aşağıdaki şekilde hareket edilir :

1) Hastalarda

a) Hastalarda ağız ve memelerdeki açık yaralara şu solüsyonlar uygulanır:

- Sodyum karbonat (Çamaşır sodası) sol. % 2-3
- Sodyum bikarbonat (Yemek sodası) sol. % 10-15
- Potasyum Permanganat sol. % 0,5
- Potasyum klorat sol. % 0,5
- Sirkeli su % 10
- Diğer uygun dezenfektanlar

b) Ayak çatalındaki yaralara şu solüsyonlar uygulanır:

- Sodyum hidroksit sol. % 1-2
- Sodyum karbonat (Çamaşır sodası) sol. % 3-5
- Sodyum hipoklorit sol. % 1-2
- Potasyum hipoklorit sol. % 1-2
- Potasyum hidroksit sol. % 1-2
- Diğer uygun dezenfektanlar

2) Ahır-vagon-kamyon-tır ve Malzemelerin Dezenfeksiyonu

Kaba temizlik yapıldıktan sonra şu solüsyonlar uygulanır:

- Organik asitler %0,25
- Formol (1 Lt. Suya 20 cc) sol. % 1
- Kreolin sol. % 3-5
- Diğer uygun dezenfektanlar

Veteriner Hekim İrfan Cansever

**“ATB Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı
“Aflatoxin Analizinde Yeterlilik Testi
Sağlayıcısı Olarak TOBB tarafından seçilen
4 Laboratuvar arasında””**

ATB Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Müdürü
Hediye ÖZMEN

Sakarya İli Gıda Endüstrisi açısından son derece önemli bir potansiyele sahiptir. Gıda maddelerinin, iç ve dış pazarda güvenli olarak satışa sunulabilmesi, kaliteye etki edebilecek risklerin engellenmesi amacıyla gerekli kontrol ve denetimlerin sağlanmasının, hem birey hem de ülkemiz ekonomisi açısından çok büyük faydaları olacaktır. Günümüzde laboratuvarların analizler sonucunda düzenleyecekleri rapor ve sertifikaların, ulusal ve uluslararası alanda kabul görebilecek ve 'akredite' olabilecek alt yapıya sahip olması son derece önemlidir.

Girişimci ve Üreticilerimizin analiz ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla il dışına gitmesinin önlenmesi, bu sırada karşılaşılabilecek problemlerin giderilmesi amacıyla kurulan Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı, hizmeti müşterilerinin ayağına getirmiş olmanın mutluluğunu yaşamaktadır.

Kontrole tabi tutulmamış gıdalar ölüme yol açabilecek rahatsızlıkları doğurabilmektedir. İnsan sağlığının korunması ve güvence altına alınması da bu alanda faaliyet gösteren kuruluşların başlıca görevleri arasında olmalıdır. Laboratuvarımız Sakarya ilindeki gıda-turizm gibi sektörlerin taleplerini karşılayabilecek nitelikte olup, tüm gıdalar için talep edilen aflatoxin ve mikrobiyolojik analizleri gerçekleştirmektedir. TÜRKAK tarafından akredite olmamız, teknik yeterliliğimizin en güvenilir göstergesidir. Düzenlemiş olduğumuz rapor ve sertifikalar uluslararası alanda kabul görmektedir.

Akreditasyonun önemine dikkat çekmek isteyen laboratuvarımız Kalite Yönetim Sistemi faaliyetlerine devam etmiş 2011 yılı içerisinde akreditasyon kapsamını genişletme başvurusu için gereken çalışmaları tamamlayarak Mikrobiyolojik analizlerden Tüm Gıdalarda E. Coli Sayımı, Listeria monocytogenes Aranması ve Staphylococcus aureus Sayımı analiz parametrelerini de analiz kapsamına ilave etmek için TÜRKAK'a başvuruda bulunmuştur. Akreditasyon sürecindeki

dördüncü yılını tamamlayan laboratuvarımız 2011 Nisan ayı içerisinde TÜRKAK tarafından gerçekleştirilecek denetimde yeni analiz parametrelerini de akreditasyon kapsamına ilave etmeyi hedeflemektedir.

Yine laboratuvarlar için son derece önemli olan ve analiz sonuçlarının uluslar arası düzeyde kontrol edilmesi amacıyla Yeterlilik Testlerine katılım sağlamak ve bu testlerden başarılı sonuçlar elde etmektedir. Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından AB projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ülkemizde Yeterlilik Testi Numunesi ve Laboratuvarlar arası Karşılaştırma Çalışması Numunesi sağlayıcıları oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu amaçla yapılan çalışmalara TOBB de destek vermektedir. TOBB bünyesinde faaliyet göstermekte olan yaklaşık 67 laboratuvar arasından laboratuvarımız ilk dört laboratuvar içine girmeyi başarmıştır. Laboratuvarımızın bu kapsamda Aflatoxin analizi için Yeterlilik Test sağlayıcısı olması için çalışmalar devam etmektedir. Nisan ayı içerisinde bu konuda verilecek eğitimlere laboratuvarımız da katılım sağlayacaktır. Yapılan çalışmaların Mayıs ayı gibi sonuçlanması ve Laboratuvarımızın sağlayıcı olarak kabul edilmesi beklenmektedir.

Ayrıca Laboratuvarımız ilimizi gıda güvenliği konusunda bilinçlendirmek amacıyla müşteri talepleri doğrultusunda eğitim ve danışmanlık hizmetleri de vermektedir. Amacımız direkt insan sağlığını ilgilendiren konularda yararlı çalışmalar yapmak ve bu bilincin yaygınlaşmasını sağlamaktır.

Bu vizyonla hareket eden Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı, analiz kapsamını sürekli geliştiren, kaliteden ve güvenilirlikten ödün vermeden tarafsızlık ilkesi içerisinde, konusunda uzman personeli ve dünyanın kullandığı son model cihazlarla, uluslararası standartlarda kabul görmüş analiz metotları uygulanarak müşteri memnuniyetini sağlamak amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

Borsamız Tarafından Oluşturulan Proje Destek Birimi Faaliyete Geçti

Avrupa Birliği ile müzakerelerin ilerlediği, müzakere fasıllarının teker teker açılmaya başladığı aynı zamanda da ülkemizin AB'ye uyum aşamasının hızlandırılması ve kolaylaştırılması için AB menşeli desteklerin arttığı son dönemlerde en büyük sorunlarımızdan bir tanesi de ekonomimizin dinamikleri olarak nitelendirdiğimiz KOBİ'lerimizin söz konusu desteklere ve müzakereler ile değişen mevzuatlara, bilgilere vb. Konulara erişimlerde zorluk yaşamalarıdır.

Bilgiye erişimde zorluk yaşayan KOBİ'ler, rekabet açısından da istenilen performansları yakalamakta zorlanmaktadır. Tam da bu noktada yerel aktörlere önemli görevler düşmektedir.

Sadece TR42 bölgesinin değil Türkiye'nin en büyük Ticaret Borsalarından bir tanesi olan Sakarya Ticaret Borsası da önemli bir yerel aktör olmakla beraber mevcut sistemi ile yerel potansiyeli harekete geçirecek faaliyetlerde zorluklar yaşamaktadır. "STB Proje Geliştirme ve Destek Merkezi" ile hem STB'nin kurumsal nitelikli kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlanacak

hem de önemli bir sorun olan yurtdışı ortaklıkların geliştirilmesi için somut adımlar atılacak ve STB'nin uluslar arası ilişki kurma kapasitesi arttırılacaktır.

STB'nin proje geliştirme ve üyelerine proje geliştirme, uygulama gibi konularda verecekleri desteklerde bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacak ve sonuç olarak, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirecektir.

Sakarya Ticaret Borsası Proje Geliştirme Destek Birimi tarafından destek, hibe, iş geliştirme, vb konularda bilgi almak isteyen üyelere danışmanlık hizmeti verilecektir. Firmanın hangi sektörde faaliyet gösterdiği büyüklüğü vizyonu, pazar payı vb bilgilerin sorgulandığı form ile talep kayıt altına alınacak firmanın istedikleriyle bunların yapılabirliği değerlendirilecektir. Bu öngörüşmelerin ardından firmaya yapılacak destek konusunda karar verilecek. Bu destek ya proje ofisi aracılığı ile yada kurum KOSGEB, İl Özel İdaresi, vb kurumlara yönlendirilecektir.

Patates Hali Esnafı Yeni Halden Yer İstiyor

Ziraat Odası, Sakarya Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği, Sebze ve Meyveciler Esnaf Odası, Hal Müdürlüğü, Patates Hali yetkilileri Sakarya Ticaret Borsasında bir araya gelerek 26 mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren hal yasasıyla ilgili istişarelerde bulundu.

Toplantı STB Meclis Üyesi ve Patates Hali Temsilcisi Nihat Özdemir Başkanlığında Ziraat Odası Başkan Yardımcısı Nedim Altinel, Sakarya Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Başkanı İdris Toska, Adapazarı Sebze ve Meyveciler Esnaf Odası Başkanı Muzaffer Kabacan, Hal Müdürü Tercan Burucu, Erenler Hal Esnafı ve Patates Hali esnafının katılımıyla gerçekleşti.

Yapılan toplantıda Hal Müdürü Tercan Burucu tarafından yeni hal yasasıyla ilgili esnafa bilgiler verildi.

Burucu "yeni yasayla hallerdeki malların ticaretinin kaliteli ve gıda güvenliğine uygun olarak serbest rekabet şartları içerisinde malların etkin şekilde tedariği, dağıtımı ve satışıyla haller çağdaş bir sisteme kavuşturacak dedi. Burucu yeni yasadaki en önemli değişikliğin hal kayıt sistemiyle ilgili olduğunu belirterek malın menşeinin bilinmesi daha kaliteli sebze ve meyvelerin sofralara gelmesi anlamına gelmektedir bu sayede vatandaşımız kaliteli ürün tüketecektir dedi.

Toplantıda patates hali esnafı adına konuşan Nihat Özdemir 26 Martta yürürlüğe giren yeni hal yasasının üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunması noktasında bir dönüm noktası oluşturmasını temenni etti. Özdemir sebze meyve sektöründe kayıt dışılığın önüne geçilmesinin önemine değinerek kayıt dışılığın

her türlü dengeyi bozduğunu ifade ederek yasanın uygulanabilirliğinin sağlanması halinde, tüm ürünlerde fiyatlar dengede seyredecek bu da tabii ki vatandaşımıza ucuz ve kaliteli ürün tüketmesi anlamında yarar sağlayacaktır dedi.

Nihat Özdemir "toplantıyı yapmaktaki amacımız katılımcılarımızın en büyük isteği olan yeni hal yasasıyla birlikte patates hali esnafına üvey evlat muamelesi yapılmadan şehir dışına taşınacak olan sebze meyve halinde patates hali esnafına da yer verilmesi hususunu ortak bir görüşle kamuoyuna duyurulmasıdır" dedi.

Yıllardır Patates hali içinde ticaret yapmaya çalışan esnaf bu günkü şartlarda zor durumdadır. Bu konuda Büyükşehir Belediye Başkanımızdan bizlere sahip çıkmasını arzu ediyoruz. Yeni modern bölge hali içinde patates hali esnafının da aynı çatı altında toplanması esnafın ve bu gün burada bulunan tüm oda başkanlarımızın ortak arzusudur dedi.

Sebze Meyveciler Esnaf Odası Başkanı Muzaffer Kabacan ve Ziraat Odası Başkan Yardımcısı Nedim Altuntaş' ta bu konuda ortak görüşlerinin şehir içinde kalan iki halin bir an önce şehir dışına taşınarak patates hali esnafına kulak verilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Çiftçiye 14 Üründe Destek

İl Genel Meclisinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından uygulanacak olan tarım havzaları Üretim Destek Modeli masaya yatırıldı. düğü Abdullah Keskin, Ziraat Odası Başkanı Hamdi Şenoğlu, Borsamız Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adem Sarı, Genel Sekreter Yiğit Ateş'in Altuğ tarafından konu tüm detaylarıyla görüldü.

Tarım İl Müdürü Abdullah Keskin havza bazlı üretim modelinde yaklaşık 190 havza tespit edildiğini fakat bunlardan en verimli olan 30 tanesinin proje kapsamına alındığını ifade ederek, şehrimiz hem batı Karadeniz hemde güney Marmara havzaları içinde toprakları olan çok şanslı illerden biri proje kapsamında belirlenen belli başlı 16 ürünün içinde Sakarya 14 ürün için destekten yararlanacak dedi. Kısacası bu projenin amacının destekleri akılcı, yönlendirici, ve etkin şekilde kullanmak arz açığı olan ürünlerde üretim artışı sağlamak uygun tarım politikalarını sürdürülebilir bir şekilde uygulamaktır dedi.

Borsamız adına toplantıda konuşma yapan Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adem Sarı Tarım Politikalarının sadece Avrupa Birliği odaklı düzenlenmemesi gerektiğini belirterek, "Avrupa Birliği dışındaki pazarları da düşünerek tarım politikalarımızı şekillendirmeliyiz. Ekilebilir arazilerin bölünmesi çok sakıncalı bir durum tarım alanları bölündükçe üretim masrafları da artıyor. Bu yok oluşa bir an önce önüne geçilmesi gerektiğini vurgulayarak, Sakarya Ticaret Borsası olarak Fındık üreticileri için açılan Aflatoksin laboratuvarımız hakkında bilgi verdi.

STB'den SATSO'ya ziyaret

Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı Fikri Koç, Meclis Başkanı Ahmet Güz ve Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşan STB heyeti Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ve Meclis Başkanı Adnan Borazancıoğlu'na hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

SATSO ziyaretinde Yönetim Kurulu Başkanı Fikri Koç " Tarımın ildeki temsilcisiyiz. SATSO ile birlikte bugüne kadar şehrin meselelerinde her zaman ortak bir dil kullandı. Bundan sonra iletişimi daha da güçlendirerek daha sık bir araya gelerek üyelerimiz ve kentimiz için çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Ortak

Girişim A.Ş'yi daha iyi yerlere taşımak hedefindeyiz ve yeni bir yol haritası çizmeliyiz" dedi.

SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, Borsa ve SATSO'nun iki kardeş kurum olduğunu belirterek kurumlar arasındaki iletişim

sürekliliği ve ortak hareketin önemine değindi. Kösemusul; "Sakarya Ticaret Borsası'nın da içinde bulunduğu ve TİGEM arazilerinin Sakarya'ya kazandırılması için kurulan Ortak Girişim A. Ş.'yi önemsiyoruz ve şirketin devamlılığını destekliyoruz. Bu oluşum başka projelerde başarılı çalışmalarına devam edecektir diye düşünüyorum TİGEM için Ortak Girişim A. Ş.'nin geçirdiği süreç bir kayıp değil ilerleyen zamanlar için bir tecrübe ve kazançtır" dedi.

SATSO Meclis Başkanı Adnan Borazancıoğlu'nu da ziyaret eden heyetimiz Borazancıoğlu'na yeni görevinde başarılar diledi.

Sakarya İli Damızlık Süt Sığırcı Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı **Hakan CANDEMİR**

Üretici İçin Varız...

Yıllardır 70 milyon olarak bahsedilen Türkiye'nin nüfusu 2011 yılında yaklaşık 74 milyon olarak tahmin edilmektedir. Ülkemizde nüfus giderek artarken toplumun besin madde ihtiyaçları da artmaktadır. Artan nüfus, besin açığı ve üretimin artırılma zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. En önemli besin maddesi olan protein, başta et ve süt olmak üzere hayvansal kaynaklı ürünlerde bolca bulunmaktadır.

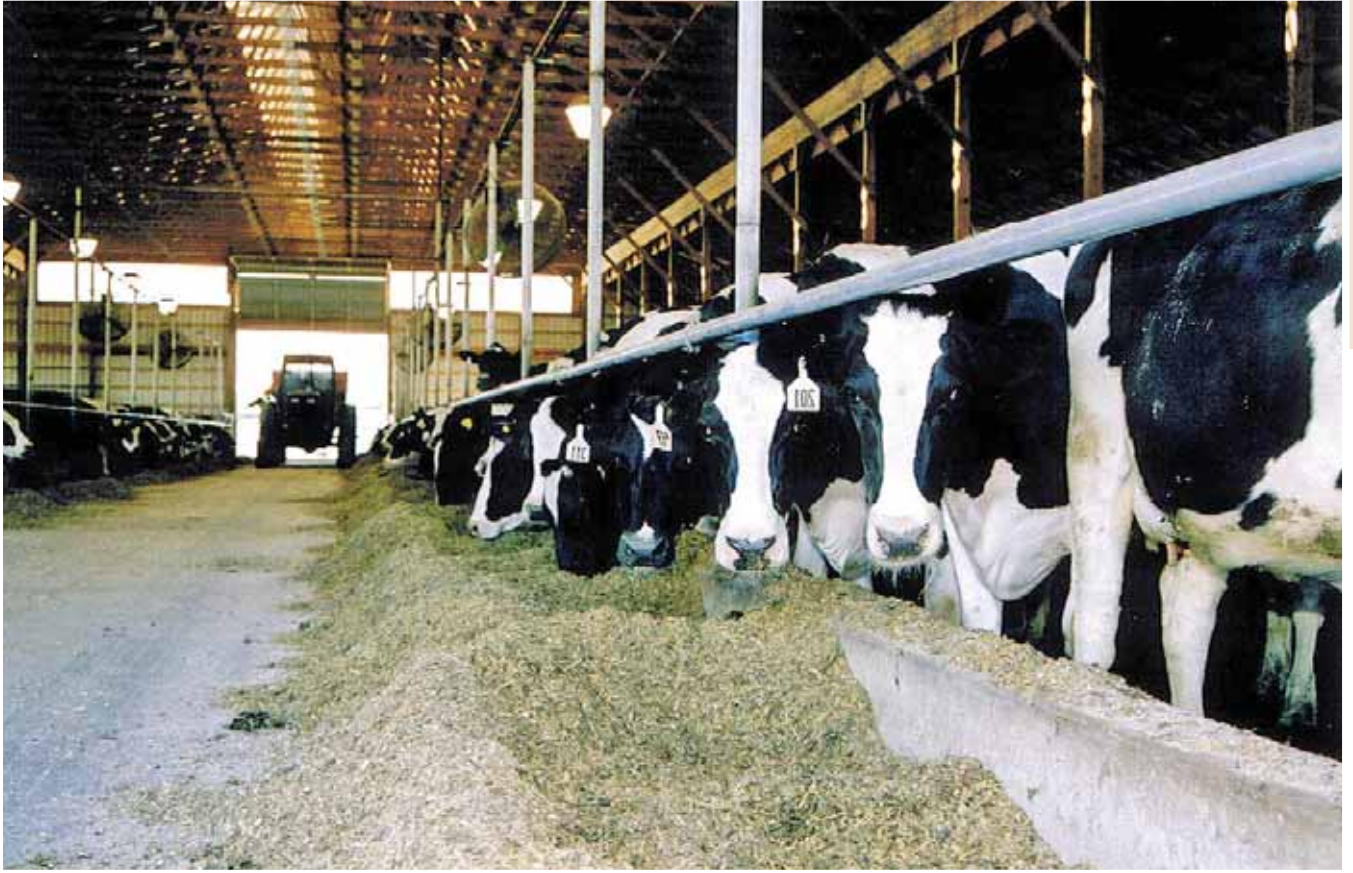
Türkiye hayvancılığında süt sığırcılığının yeri ayrı bir öneme sahiptir. Bu manada hayvansal üretimde ürünün kalitesi ve miktarındaki artışta Türkiye'de Damızlık Birlikleri'nce yürütülen ıslah çalışmalarının büyük katkısı olmuştur. Soykütüğü kayıtları tutularak ıslahı gözetilen hayvanlara devlet tarafından verilen desteklemelerde farkların olması yetiştiricinin üretmeye devam etmesinde etkili olmuştur. Bu şekilde 2008 yılına kadar Türkiye'de 95 bini aşan işletme sayısına ulaşarak sığırlarda 2800 kg olan hayvan başına süt veriminin soykütüğünde kayıtlı işletmelerde 6000 kg/baş'a kadar çıkmışken 2008 den sonra soykütüğüne kayıtlı işletmelere verilen farkların yetersizliğinden, ıslah çalışmaları olumsuz etkilenmiştir.

Çiğ süt fiyatı maliyeti karşılayamayacak düzeye düşmüştür. Tüketicide market süt fiyatının cevap verememesi, kişi başına süt tüketiminin aşağıya çekilmesine sebep olmuştur. Bu tablo karşısında süt üreticisinden hangi yüzle devamlılık bekleyebiliriz? Mazot, elektrik, su, fabrika yemi gibi maliyetlerin arttığı günümüzde işletmeler zarar etmektedir. Çiftçiye, gemi ve uçaklara uygulanan ucuz benzin politikası gibi ucuz mazot temin edebilecekleri stratejilerin geliştirilip uygulanması gerekmektedir. 1991-1992 yıllarında bu ülkede 1 litre süt fiyatıyla 1 litre mazot alındığına da şahidiz. Gelinde bu gün siz çıkın işin içinden.%8 'ler de olan KDV % 1 'e indirilmeli. 65 kuruşluk sütün stopajı üreticinin sırtına yüklenmemelidir. Üretici 1 litre süt satarak en az 1,5 kg yem alabilmelidir. Aksi takdirde çiftçi her yıl zarar etmekte ve tarlasını satmaktadır. Bu

duruma bugün dur demezsek yarın çok geç kalınmış olacaktır. Ülkemizde çiğ süt fiyatlarının düşmesiyle birlikte üreticiler dişileri de kestirmek durumunda kaldı. Süt hayvanının bitişi et üretimini de olumsuz etkileyerek kırmızı et sıkıntısıyla fiyatlarda dalgalanmaları başlattı. Hayvancılığın temel sorunlarından birisi olan yem bitkileri üretiminin artırılarak doğru yerde uygun ekipmanlarla yetiştiricilerin hayvansal ürün üretiminin sağlanabilmesi, üreticinin teşvik edilmesi açısından süt piyasasının düzeltilmesi gerekmektedir.

2010 yılının ilk yarısında et ihtiyacı, yurt içi üretimden karşılanabilirken, yılın ikinci yarısına baktığımızda kendi talebimizi karşılayamadığımız yapılan et ithalatlarıyla kendini göstermiştir. Bunun en önemli sebebi olarak süt piyasasındaki istikrarsız bir tablonun seyrini gösterebiliriz. Et Fiyatlarındaki artış, kontrolsüz damızlık süt hayvanlarının kesiminden kaynaklanırken, damızlık hayvanların kesimi de süt üretim maliyeti, yani yem fiyatlarının artışından kaynaklanmaktadır. Neticede günümüz itibarıyla artan nüfusa karşılık hayvan mevcudunda ciddi bir azalma söz konusudur. Et yoksa anaç yok, anaç yoksa et ve süt yok. Et fiyatı artmışken çiğ süt fiyatının düşük olması, işlenmiş süt ve süt ürünleri mamullerinin yüksek raf fiyatına sahip olması, tüketicide talep düşüklüğü ve beslenme alışkanlıklarının değişmesini beraberinde getirmektedir.

Konu üretim ve tüketim olarak iki aşamalı ele alınmalıdır. Bir yandan kaliteli üretim arttırılırken diğer yandan tüketimin de arttırılması sağlanmalıdır.

Bu süreçte gelişim çağında olan ilkökul öğrencilerinin süt tüketimi, hastane personellerinin yada kamu kuruluşlarında çalışan personellerin yemeklerinde süt mamullerinin tüketimi devletçe sağlanmalıdır. Üreticinin üretiminin devamlılığını sağlamak için gerekirse birlik, kooperatif gibi örgütlere devletçe süt işleme tesisi yatırımı sağlanmalı, bu örgütlerin kar gözetmeksizin, devletçe denetlenerek, sütün hammadde olarak üreticiden tavan fiyattan alınarak, üretim maliyetine piyasaya arzı dengeli bir şekilde sağlanmalıdır.

2010 yılında Damızlık Birliği üyesi üreticilere T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından yatırım ve /veya işletme kredisi kullanılması; hayvan alımı, barınak yapımı ve tadilatı, süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı ve yem hazırlama ünitesi alımı, işletme yatırım ve yem giderlerinin finansmanı amacıyla kullanılacak tarımsal kredileri içeren bir protokol düzenlenmiş olup hayvansal üretimin arttırılması adına küçük çiftçileri de yarına hazırlamayı hedeflemekteyiz. Hedefimize ulaşmada ilk adımı, sürekli ilimize kasaplık ithal hayvanların girişini değerlendirerek, kasaplık materyali üyelerimizden karşılayıp hem piyasaya et, hem de üreticimize pazar oluşturma olarak görmekteyiz. Ancak mevcut durumun, piyasanın ete

olan talebini karşılayacak düzeyde olmadığını da farkındayız. Sürekli kasaplık hayvan ithalatı ucuza mal oluyor gibi görünse de, uzun vadede devam ettirilmesi üretici ve ülke hayvancılığına zarar verecektir. Süt fiyatı olarak üreticiye, süt üretimini cazip gösterecek düzenleme sağlanarak, hayvansal üretimde eti, damızlık dışı hayvan, gübre, deri vb. hayvancılık yan ürünü olarak düşündürülüp değerlendirilirse, piyasadaki et fiyatlarının düşmesinin yanında "süt için et" mantığıyla, üretiminin de arttırılması ve damızlık materyalin daha uzun süre elde tutulması sağlanmış olacaktır. Böylece besiciler de kendilerine hammadde olan danaları ucuza mal etmiş olacaklardır.

Düşüncelerimizin tamamını birleştirip bir bütün olarak değerlendirdiğimizde, hastalıktan arı, verimli ve kaliteli anaç açığımızı karşılayarak işe başlamamızın gerekliliğini anladık. Bu manada kırsal alanda istihdam artışı ve devamına katkı sağlamak için Sakarya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği olarak üye üreticilerimize damızlık düve temini için ithalat yolunda çalışmalar yürütmekteyiz. Bu çalışmalarımızın Bakanlıkça da uygun şartlarının sağlanması için gerekli yerlere başvurularımızı devam ettirmekteyiz.

gölü

longozu

masmavi deniziyle

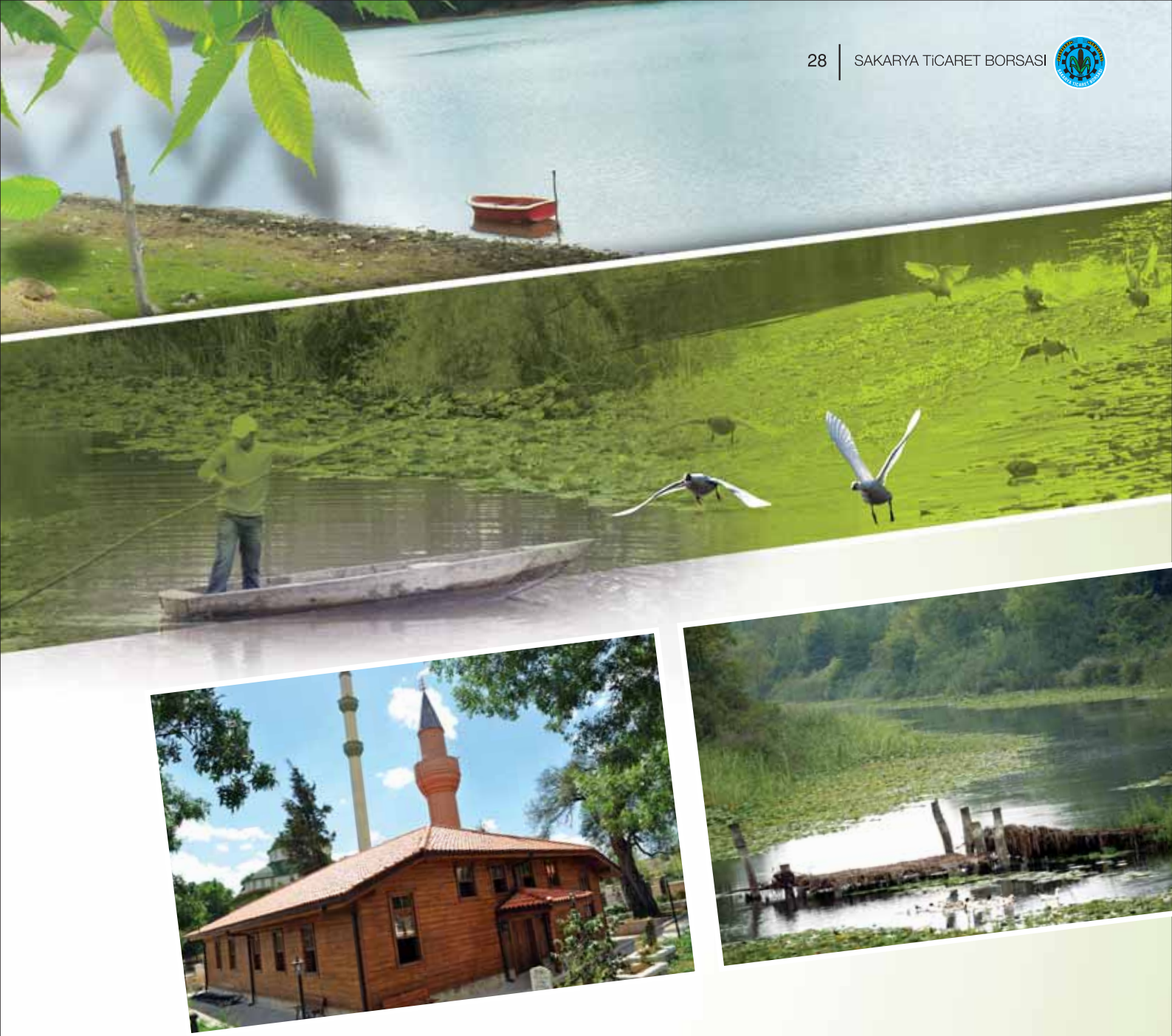
sıcacık ilçe Kaynarca

Sakarya'nın incisi, İstanbul'un saklı bahçesi longoz diyarı Kaynarca. Dünyada eşine ender rastlanan Acarlar longozu, altıyüz yıllık tarihin kokusunu ahşabın büyüyle birleştiren Şeyh Müslihiddin Camisi, Karaboğaz Sahili, Taşoluk Mağarasının şifa veren havasıyla herkese kapılarını gönülden açmış sıcacık bir ilçe.

İlçe Kocaeli Yarımadasının Doğu uzantısında, Sakarya Vadisi ile Karadeniz arasında yer almaktadır. Kaynarca Bitinyalılar, Romalılar, Bizanslılar gibi ilk ve ortaçağda Anadolu da kurulmuş uygarlıkların yönetiminde kalmıştır. Bu uygarlıklardan kalan heykel, sikke, mezar su yolu, yol, kale gibi kalıntılar Kaynarca bölgesinde hala varlığını koruyarak bu bölgede yaşayan eski uygarlıkların boyutlarını göstermektedir. Kaynarca ilçesinin kesin kuruluş tarihi bilinmemektedir. Osmanlı döneminde Hoca köyü adıyla anılan köyün daha sonra Şeyhler adını alarak nahiye olduğu 1288 -1827 tarihli tapu kayıtlarından anlaşılmaktadır. Önce Kocaeli'ne bağlı olan Şeyhler Kandıra'nın bir ilçesi olması üzerine Kandıra'ya bağlanmıştır. 1959'da Kaynarca adıyla ilçe

olmuş ve 1966 yılında Sakarya iline bağlanmıştır.

İlçenin ekonomisi tarıma dayalıdır. Halkın başlıca geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Son yıllarda kümes hayvancılığında büyük aşama kaydedilmiştir. Kaynarcada görülmesi gereken güzelliklerin başında ahşap işçiliği ile göz dolduran Şeyh Müslihiddin Camii gelmektedir. Cami Kaynarca ilçesinin çıkışında, Büyük Kaynarca köyünde bulunmaktadır. Cami tamamen ahşaptan Fatih Sultan Mehmet Han'ın mimarlarından Şeyh Müslihiddin adına yapılmıştır. Şeyh Müslihiddin Camii Mehmet Ağa tarafından ampir motiflerle süslenmiş, kirişler arası kütüklerle doldurulmuş, kütüklerin üzeri ince ve muntazam tahtalarla kaplanmıştır. Yapılış tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber çeşmesi üzerindeki kitabesinden 1236 Hicri yılında yapıldığı anlaşılmaktadır. İçten ve dıştan tamamen ahşap olan caminin temelleri taştır. Kadınlar mahfili "U" şeklinde olup cami dikdörtgen planlıdır. Tavanı tamamen düz ahşap kaplamadır.

Kaynarca ilçesinde bulunan kırk adet tümülüs, Sarıbeyli Okçular köyleri arasında kalan kale özellikleri taşıyan halk arasında da Hisar tepesi olarak bilinen kale, ilçedeki her köyün çeşmesinin folluklarında yer alan lahit mezar kapakları bölgedeki hristiyanlık öncesi yaşam emareleri olarak kabul edilmektedir.

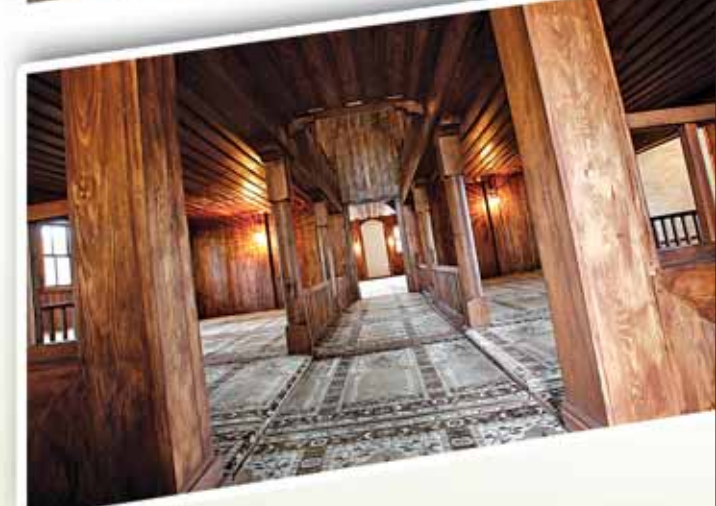
Karaboğaz deniz sahili Kaynarca'nın kuzeyinde yer alan uzun ve geniş bir kumsaldır. Romatizmal hastalıklara iyi gelen ince taneli kumu ile hem sağlık turizmi hem de deniz turizmine elverişlidir. Orman ve bitki örtüsünün denizle kucaklaştığı tabiat harikası bir kumsaldır. Sahil ve denizi açık olan Karadeniz'in sert rüzgarıyla çoşan henüz el değmemiş bakir bir yerdir. Tatlı sert rüzgarı sörf ve rüzgar yelkeni sporları için elverişli bir ortam oluşturmaktadır. Denizden esen rüzgarlar kumlara karaya doğru itip yürüyen kumullar denilen kumul tepelerini oluşturmuştur.

İlçenin en önemli doğal gölü Acarlar Longozudur. Kanlıgöl ve Kandıra ile sınır oluşturan Kamış Gölü ise akarsu görünümünde olup yılın belli zamanlarında suyunu kum örtüsünün altından denize boşaltan bir

lagün durumundadır. Kanlıgöl ve çevresinde oluşan göllerin üzeri bahar aylarında nilüfer çiçekleriyle kaplanıp tabiat harikasına bürünmektedir.

Kaynarcaya gidip de görmeden dönülmeyecek yerlerden biride Acarlar longozudur. Karadeniz'e 700 m. uzaklıktaki bu gölün çevresi bütünüyle dişbudak ormanlarıyla çevrilidir. Göl yaklaşık 320 çeşit yabancı hayvana ev sahipliği yapmaktadır. Longoz deniz, göl, kumul ve orman ekosistemlerini bir arada barındıran dünyanın nadir tabiat köşelerinden biri olma özelliğini taşır.

Bir göl düşünün, içinde yüce ağaçlar yükseliyor. Aralarında kadife ördekler, elmabaş paktalar, bahriler geziyor. Burası Acarlar Gölü Subasar Ormanı. Göl tabanının yoğun bir ormanla kaplı olduğu, dünyada ender rastlanan bir doğal oluşum. Daha bilimsel bir açıklamayla, 'Longoz' olarak da adlandırılan su basar orman "yılın belli dönemlerinde veya yıl boyunca taban suyunun yüksek olmasına bağlı olarak bataklık ve göllerde oluşan orman"a deniyor.

Acarlar longozu (subasar ormanı) güzelliği ile görenleri kendine hayran bırakıyor. Seyri doyumsuz tabiat güzelliklerine sahip olan longoz, dünyadan da ilgi görüyor. Su menekşesi Türkiye’de sadece Acarlar longozunda yetişirken, nilüferlerin su üstündeki muhteşem görüntüsü de hafızalardan silinmiyor. Longoz yabancı ülkelerin dikkatini de çekiyor. Çevre ve Orman İl Müdürlüğü’nün kayıtlarına göre son 2 yılda 73 ülkeden binlerce insan longozu görmek için Acarlar’a gelmektedir. Birinci derecede doğal sit statüsüne sahip Acarlar longozu ve barındırdığı biyolojik çeşitlilik görenleri hayran bırakmaktadır.

Kaynarca’da bulunan Taşoluk Mağarası Taşoluk köyü sınırlarında başlayan gizemli bir mağaradır. Mağarada özellikle yaz aylarında sıcaklığın 35-40 dereceye ulaştığı anlarda bile -1,-2 derecede olması nedeniyle astım hastaları için tedaviye yardımcı bir özelliكتedir. Ayrıca Taşoluk köyünde bulunan 250 yıllık tarihi Taşoluk çeşmesi halen kullanılabilir vaziyettedir. Suyu böbrek ve mide hastalıklarına şifalı olduğu söylenen çeşmenin iki oluğu bulunmaktadır.

Kaynarca ilçesinde 2004 yılından itibaren her yıl 3 Mayıs tarihinde Kurtuluş Dartılı Keşkek, Tavukçuluk, Kültür ve Sanat festivali adı altında tanıtım ve kültürel ağırlıklı kutlamalar yapılmaktadır. Festivalde tanıtım, yöresel yemekler, tarım ve hayvancılık konuları eğlenceyle harmanlanarak hayli kalabalık ortamda coşku içinde geçmektedir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi 2011 Programı başladı.

“Tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin çiftçi tarafından kullanımını yaygınlaştırarak; daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, zor şartlarda ve bedenen çalışan çiftçilerimizin işlerini kolaylaştırmak amacıyla Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine Ekipman Alımları Desteği tebliği 10 Mart 2011 tarihli Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girdi.”

Ekonomik yatırımlar destekleme programı yatırım konuları;

- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik; yeni yatırım tesislerinin yapımı, mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına yönelik yatırımlar,
- Alternatif enerji kaynakları kullanan seraların yapımına yönelik yatırımlar, desteklenir.
- Un, karma yem ve zeytinyağı konularında yeni yatırım tesisi başvuruları kabul edilmez.
- Ekonomik yatırımlar programı kapsamında tarımsal ürünlerin üretimine yönelik bir hibe desteği verilmez.
- Tarımsal ürünlerin işlenmesi kapsamında, başka bir yatırım tesisinde ilk işleme yapılan mamul ürünün ikincil işlenmesine ve paketlenmesine yönelik yatırım teklifleri hibe desteği kapsamında değerlendirilmez. Sert kabuklu meyveler bu madde kapsamında değildir.
- Yatırımcılar bu Tebliğ kapsamında ekonomik yatırım konularında ülke genelinde sadece bir tek proje başvurusunda bulunabilir.
- Kısmen yapılmış tesislerin tamamlanmasına yönelik başvuruların hibe desteği kapsamında değerlendirilebilmesi için, mutlaka başvuruya söz konusu olan yatırımın orijinal amacıyla aynı ve yasal izinlerinin alınmış olması gerekir.
- Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış veya yapılacak tesislerde kullanılmak üzere, alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisi üretim tesisleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Kimler Başvurabilir;

- Gerçek Kişiler,
- Tüzel Kişiler,
- Tarımsal Kooperatifler ve Birlikler

Toplu basınçlı sulama sistemi yatırımları

(1) Toplu basınçlı sulama sistemi yatırım konuları, kamu kurumlarınca yapılmış mevcut sulama tesislerinin

basınçlı sulama tesisine dönüştürüldüğü, toplu basınçlı sulama tesisi yatırımlarına yönelik proje başvurularını kapsar.

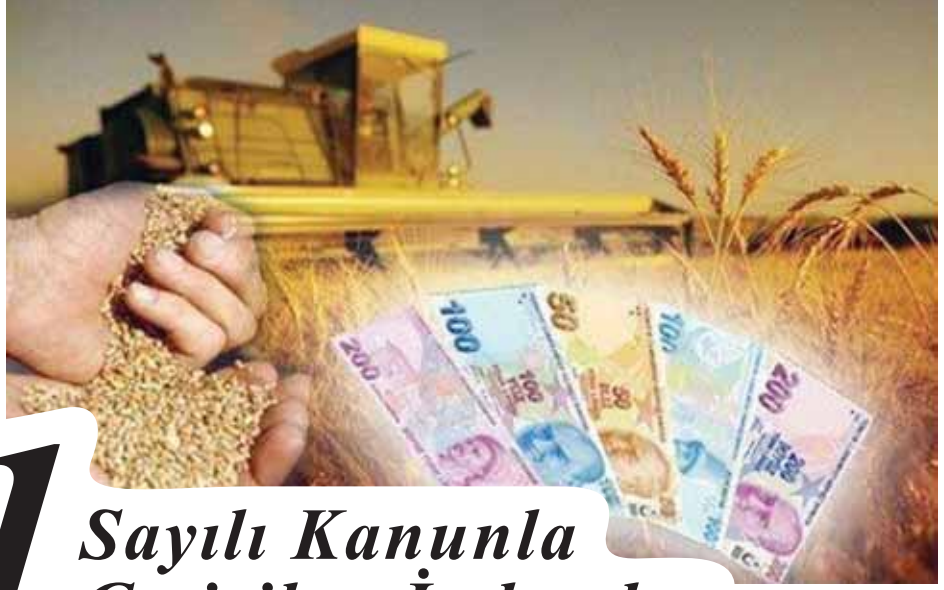
(2) Toplu basınçlı sulama sistemi yatırımları kapsamında yeni sulama tesisi yapım projelerine hibe desteği verilmez. Su kaynağından suyun alınması amacıyla tesis edilecek su alma yapıları ve yeni kuyu açılması faaliyetini kapsayan proje başvuruları kabul edilmez.

(3) Toplu basınçlı sulama sistemi yatırımları hibe proje başvuruları kapsamında, mevcut sulama tesislerinin mutlaka daha önceden planlama ve fizibilite raporları oluşturulmalı, projelendirilmeli, başvuru tarihinden önce suyun kullanımına yönelik olarak ilgili kuruluştan uygun görüş alınmalı ve proje başvuruları ile birlikte ibraz edilmelidir.

(4) Toplu basınçlı sulama sistemi yatırımları hibe proje başvuruları kapsamında, enerji nakil hattı, trafo, motopomp ve tarla içi malzeme ve ekipman alımlarına hibe desteği verilmez. Yatırım proje teklifleri, toplu basınçlı sulama tesisi için su kaynağından tarla başına kadar yapılacak su dağıtım ve iletim boru hatları, gerekli sanat yapılarının inşası ve inşaat işleri kapsamında yapılacak malzeme ve ekipman alımlarını içerir.

(5) Toplu basınçlı sulama sistemi yatırımı kapsamında yatırım proje tekliflerinin, köy halkının çoğunluğuna hizmet götürmesi amaçlanmalıdır.

Makine ekipman başvuruları 45 gün, (son başvuru tarihi 25 Nisan 2011) Ekonomik Yatırımlarda başvuru süresi 60 gün (son başvuru tarihi 09 Mayıs 2011) boyunca devam edecektir.

6111 Sayılı Kanunla Getirilen İmkanlar

6111 SAYILI KANUNLA GETİRİLEN İMKANLAR NELERDİR ?

- Birikmiş borçlar Tefe-Tüfe oranında güncellenerek, faiz ve cezalar silinmekte ve belli bir plan dahilinde ödeme kolaylığı getirilmektedir.
- Mükellef ile vergi idaresi arasındaki davaların sulh yoluyla çözümünü yönünde düzenleme yapılmıştır. Davanın bulunduğu safhalara göre önemli indirimler yapılmaktadır.
- İnceleme ve tarhiyat safhasındaki borçlar için Kanundan yararlanılarak ödeme imkanı getirilmekte ve böylece gelecekteki ihtilafların önlenmesi sağlanmaktadır.
- Matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflere matrah artırımında bulunduğu yıllar için vergi incelemesi yapılmayacak, her hangi bir vergi tarh edilmeyecektir.
- İşletmelerdeki mallarını beyan ederek kayıt altına almak isteyen, işletmede olmayan mallarını da herhangi bir ceza ödemeden kayıtlardan çıkarmak isteyen mükelleflere önemli avantajlar sağlanmaktadır.
- Pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanname vererek vergilerini beyan eden mükelleflere pişmanlık zammı yerine Tefe-Tüfe uygulanarak cezasız ödeme imkanı sağlanmaktadır.
- Yapılandırılan borçların peşin, 6-9-12 ve 18 taksit ile ikişer ay arayla ödenmesi imkanı getirilmiştir.
- Yapılandırılan borçların Gelir İdaresi Başkanlığı'nın www.gib.gov.tr internet sayfasından kredi kartıyla ödenebilmesi kolaylığı getirilmiştir.

VERGİ DAİRELERİNE HANGİ BORÇLAR İÇİN BAŞVURULACAKTIR?

- Vergi dairelerine;
- Vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin cezalar ile gecikme faizi ve gecikme zammı alacakları,
  - Vergi dairelerince takip edilen vergi dışındaki diğer amme alacakları,
  - Bazı idari para cezası alacakları için başvurulacaktır.

HANGİ VERGİ TÜRLERİ İÇİN MATRAH ARTIRIMINDA BULUNULABİLECEK ?

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergi
- Basit Usül
- Gayri Menkul Sermaye İradı
- Gelir Stopaj
- Kurum Stopaj

BAŞVURU SÜRESİ

02 Mayıs 2011 Tarihinde Pazartesi Günü mesai saati bitimine kadar başvurulabilir.

ÖDEME ZAMANI VE YERİ

- Kanun kapsamında hesaplanan tutarlar borçlunun tercihine göre Mayıs 2011 ayından başlamak üzere peşin veya taksitler halinde ödenebilecektir.
- Peşin ödemelerde katsayı uygulanmayacaktır.
- Taksitli ödemelerde ,ilk taksit Mayıs 2011 ayında ödenecektir. Sonraki taksit ödemeleri ise Mayıs 2011 ayını takip eden 2'şer aylık devrelerle yapılacaktır.
- Tercih edilen taksit süresinden daha uzun sürede ödeme yapılamayacaktır. Ancak, daha kısa sürede ödeme yapılması mümkündür. Bu takdirde, erken ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.
- Kanun kapsamında yapılandırılan tutarlar vergi dairesi müdürlükleri, malmüdürlükleri ve anlaşmalı bankalara ödenebilecektir.

HANGİ DURUMLARDA YAPILANDIRMA İHLAL EDİLMİŞ SAYILIR.

- Bir takvim yılı içerisinde arka arkaya veya aralıklarla iki taksitten fazla ödemenin gecikmesi veya ödenmemesi durumunda yasa hükmü ihlal edilmiş sayılacaktır.
- Yapılandırmayla ilgili taksitlerini süresinde ödemekle birlikte cari yıl içerisinde tarh ve tahakkuk eden vergilerinde arka arkaya veya aralıklarla ikiden fazla ödemenin gecikmesi veya ödenmemesi durumunda yasa hükmü ihlal edilmiş sayılacaktır.

Tarımsal Kesim İle Esnaf ve Küçük Sanatkarlara Yönelik Devlet Destekleri

Üretim, milli hasıla, milli gelir, ekonomik kalkınma, büyüme, toplumsal refah, bütün bunlar birbirleriyle bağlantılı kavramlardır. Ekonomi'nin bu temel kavramları arasında ana belirleyici olanı ise "üretim"dir. Üretim olmadan, ne kalkınma, ne büyüme, ne milli gelir artışı ve dolayısıyla nede toplumsal refahtan söz edilemez.

Uygarlıklar tarihi, ekonomik ve toplumsal dönüşümlerin de tarihidir. Tarım toplumundan sanayi toplumuna, sanayi toplumundan bilgi toplumuna dönüşüm uygarlık düzeyinde birer sıçramadır.

Her toplumsal dönüşüm, çözümlenmesi gereken pek çok sorunu da beraberinde getirir. Dönüşümün yaşandığı süreçlerde, bazı toplumsal kesimlerin önemi azalırken, kimi toplumsal kesimlerin önemi artar ve/veya yeni toplumsal gruplar ortaya çıkar.

Nitekim, tarım toplumundan sanayi toplumuna dönüşüm de, tarım sektöründe faaliyet gösteren yığınların önem ve fonksiyonlarını azaltmış, onları bir dizi ekonomik ve toplumsal sıkıntılarla karşı karşıya bırakmıştır. Bu yapısal dönüşüm süreci, tarımsal kesime destek (sübvansiyon) gereğini de beraberinde getirmiştir. Benzeri bir gelişme, küçük üretici ve ticaret erbabı için yani esnaf ve sanatkarlar için de söz konusudur.

Yapısal Dönüşümlerden Kaynaklanan Ekonomik ve Toplumsal Sorunlar

Tarım toplumundan sanayi toplumuna dönüşüm, tarımsal kesim ile geleneksel küçük işletmeci ve ticaret erbabı için büyük toplumsal sıkıntılar yaratmıştır. Kırsal alanda geçimini temin edemeyen insanların şehirlere akın etmesi, kentsel sorunları arttırmış, şehirlerin hemen yanı başında gettolar oluşmaya başlamıştır. Kentsel

düzeni tehdit eden bu çarpık yapının, sosyal patlamalara dönüşmeden düzeltilmesinin büyük kaynaklara ihtiyaç göstermesi, öncelikle köyden kente göçün durdurulmasını gerektirmiş, bu da tarımsal destekleme kavramını gündeme getirmiştir.

Öte yandan, sanayileşme ile birlikte ortaya çıkan kitlesel üretim, ticarete büyüme ve entegrasyon sürecini başlatmış, bu gelişmeler de geleneksel esnaf ve sanatkar kesiminin önem ve fonksiyonlarını azaltmıştır. Giderek güç kaybeden ve piyasadan çekilen bu kesimin yaratabileceği benzeri sosyal sorunların önlenmesi için de devletçe desteklenmesi gereği ortaya çıkmıştır.

Yapısal Dönüşümlerden Zarar Gören Toplum Kesimlerine Devlet Desteğinden Vazgeçilemez

Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş süreci tamamlanincaya kadar bu süreçten zarar gören toplumsal kesimlere devlet, destek vermek zorundadır. Bu destek, sanayileşme süreci tamamlanincaya, tarım sektörüyle esnaf kesimi, yapısal dönüşümün koşullarına uyum sağlayincaya, yeni ekonomik paylaşım ve sınıfsal yapılanma tamamlanincaya kadar devam etmek durumundadır. Kaldı ki bugün, sanayileşme sürecini tamamlayan ve bilgi ekonomisi sürecine giren batı toplumlarında dahi ekonomik bir zorunluluk olmadığı halde, sırf sosyal dayanışma ve hakça gelir paylaşımı kaygısıyla, destekleme uygulamalarına devam edilmektedir. İlginç olan ise destekleme politikalarının bu ülkelerdeki rakamsal boyutlarının, aynı konudaki yapısal dönüşüm çalışmaları nedeniyle daha büyük kaynaklara ihtiyaç duyan az gelişmiş ülkelerin bile çok üzerinde bulunmasıdır.

Ülkemizde bugün uygulanması gereken destekleme modeli, tarım toplumdan sanayi toplumuna geçiş sürecinin sorunlarını asgariye indirmeli ve bu geçişi süratlendirmelidir. Bu nedenle sanayileşme sürecini tamamlamış batı ülkelerinin destekleme uygulamalarından yararlanmak uygun, ama bunları aynen ve tartışmaksızın benimsemek yanlıştır.

Ülkemizin Devlet destekleme politikalarının amaç, hedef ve ilkeleri, gelişmiş ülkelerinkinden farklı olarak belirlenmek durumundadır. Bizim destekleme politikamızda temel amaç; yapısal dönüşümden zarar gören toplumsal kesimlere destek vermek, onları üretken kılmak ve rekabet üstünlüğü kazandırmak olmalıdır.

Arazi sahibine, üretimle ilişkilendirilmeksizin ödeme yapılmasını öngören böylesi bir sistemin ülkemizde benimsenip uygulanması son derece yanlıştır. Ödemelerin ürüne değil araziye yapılması nedeniyle, üretkenliği ve üretimi köreltebilecek bu model, çiftçimizin hayrına değerlendirilemez. Tarımdaki sorunlarımızı toprak sahibine sadaka dağıtmak suretiyle çözemeyiz. Çok yönlü bu sorunun çözümü ancak, çiftçinin doğru ürünü, doğru maliyet ile üretmesiyle mümkündür. Doğrudan gelir desteği modeli ile bugün tarımsal kesime aktarılan destek, sosyal yardımdan öteye bir anlam taşımamaktadır. Bu sosyal yardım uygulaması kuşkusuz küçümsenemez ve yararsız değerlendirilemez.

Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş sürecinde tarım kesiminin yaşadığı sıkıntıların hafifletilmesi için böylesi sosyal yardımlar gereklidir, yararlıdır ama yeterli değildir. Bu bağlamda yapılması gereken, doğrudan gelir desteğini tarımda üretkenliği artırıcı bir araç olarak kullanmak veya gelişmiş ülkelerde olduğu gibi yeni üretim kompozisyonunu belirleyici, üretim planlanmasına dönük, üretkenliği artırıcı, pazar fiyat desteği ile girdi kullanımını da içeren yeni bir destekleme modelini uygulamaya koymaktır. Aynı şekilde esnaf ve sanatkarlar için de düşük faizli kredi desteği, bu kesimin üretimini artırıcı, rekabet gücünü geliştirici bir araç olmalıdır. Ülkemizde sanayileşme süreciyle birlikte sorunları giderek artan esnaf ve sanatkarlarımızın desteklenmesi için uygulanan yegane politika aracı, düşük faizli kredi uygulamasıdır.

Türkiye Halk Bankası aracılığıyla Hazine'den faiz sübvansiyonları şeklinde sürdürülen bu uygulamaya,

istikrar programı gerekçe gösterilerek başlangıçta tümüyle son verilmiş, ancak daha sonra toplumsal baskılar sonucu uygulamanın kısmen de olsa sürdürülmesine karar verilmiştir. Bugün esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sürdürülen kısmi düşük faizli kredi uygulamaları, üretimi ve üretkenliği artırma gibi özel bir amacı bulunmayan, sosyal yanı ağır basan kimi uygulamalar niteliğindedir. Halihazırdaki uygulama biçimiyle model, sosyal fonksiyonları dışında bir amaç ve anlam taşımamaktadır. Üretimi ve verimliliği gözetmemesi, uygulamanın yıllar içinde kaldırılacak olması nedenleriyle, bugün uygulanan model orta ve uzun vadede esnaf ve sanatkarlarımızın yararına değerlendirilemez. Yapılması gereken, bu toplumsal kesimi, düşük faizli ve sosyal amaçlı kredi uygulamalarıyla desteklemenin yanı sıra, onları sanayi toplumunun yeni üretim sektörleri ile katma değeri yüksek yeni mal ve hizmet üretimlerine yönlendirmektir.

Bunun için uygulanacak politikalar selektif olmalı, sanayi toplumunun ve giderek bilgi toplumunun olası koşullarına uygun bulunmalıdır.

Özetle, bugün yapılması gereken; tarımdaki doğrudan gelir desteği ile esnaf ve sanatkarlara yönelik düşük faizli kredi uygulamalarını, yeni ekonomik ve toplumsal yapının öngördüğü amaçları gerçekleştirmeye yönlendirmek olmalıdır.

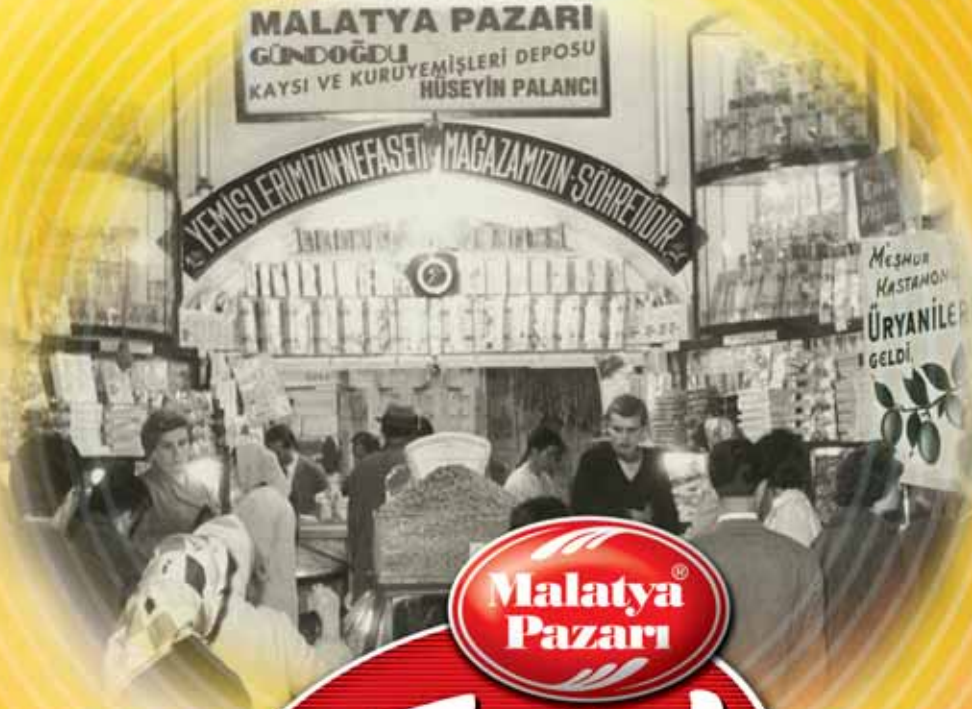

ADAPAZARI TİCARET BORSASI ÖZEL GIDA KONTROL LABORATUVARI

Sağlıklı Toplum, Dengeli ve
Sağlıklı Beslenme İle Mümkündür...

*1870'den günümüze değişmeyen
geleneksel üretim, en keyifli formunda*

Yıllardır kalitesinden emin olduğunuz,
doğal lezzeti ve tazeliğiyle kalbinizi kazanmış

Malatya Pazarı'ndan: Tivist...

Siz de Tivist'e gelin eğlenceyi yaşayın...

